

Конституция-кафолати рушди ҷомеаи адолатпарвар ва волоияти қонун

ССАДДОИ МАРДУМ

Аз 1 январи соли 1991 чоп мешавад

Иҷлосияи понздаҳуми Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашум

Сеюми ноябри соли 2023 тахти раёсати Раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Рустами Эмомалӣ Иҷлосияи понздаҳуми Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашум баргузор гардид.

РАИС: - Мухтарам аъзои Маҷлиси миллий!

Барои бақайдгирӣ тариқи системаи овоздиҳии электронӣ аз қайд гузаред. Марҳамат.

Дар иҷлосия 29 нафар аъзои Маҷлиси миллий иштирокдоранд. Инчунин, муовини Сарвазирӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ёрдамчи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои ҳуқуқӣ - Намояндаи ваколатдори Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Маҷлиси миллий ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, раисони Суди конституционӣ, Суди Олӣ, Суди Олии иқтисодӣ, прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон, раиси Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ, раиси Палатаи ҳисоб, Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, директори Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, раиси Бонки миллии Тоҷикистон ва намояндагони воситаҳои ахбори омма дар тоҷар ҳозир мебошанд.

Оид ба оғози кори иҷлосия чӣ гуна тақлиф ҳаст?

Тақлиф шуд, ки иҷлосияи қорашро оғоз намояд.

Тақлифҳо ба овози менамоям ва аз аъзои Маҷлиси миллий хоҳиш менамоям, ки мавқеатонро тариқи овоздиҳии электронӣ муайян созед. Марҳамат.

Ташақкур, тақлиф қабул шуд. Иҷлосияи понздаҳуми Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашумро қушода эълон менамоям.

(Суруди Миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон садо медиҳад)

РАИС: - Мухтарам аъзои Маҷлиси миллий!

Барои ташкили қараёни кори иҷлосияи лозим аст, ки мутобиқи банди 102-юми Дастури Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби кори Иҷлосияи понздаҳуми Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашумро муайян ва тасдиқ намоем.

Бо назардошти масъалаҳои дар рӯномаи пешбинишуда пешниҳод менамоям, ки барои маърузачиён то 5 дақиқа, барои музокираҳо то 3 дақиқа ва барои дархосту тақлифҳо то 2 дақиқа вақт муайян карда шавад.

Пешниҳоди дигар ҳаст? Нест.

Пешниҳодро ба овоз менамоям. Марҳамат.

Ташақкур, пешниҳод қабул гардид.

Мухтарам аъзои Маҷлиси миллий!

Мутобиқи банди 102-юми Дастури Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон лозим аст, ки Котиботи иҷлосияро интихоб намоем. Оид ба ин масъала суҳан ба узви Маҷлиси миллий Амонзода Илҳом дода мешавад. Марҳамат.

(Амонзода Илҳом пешниҳод менамояд, ки ҳайати Котибот иборат аз се нафар интихоб карда шавад).

РАИС: Мухтарам аъзои Маҷлиси миллий!

Тақлиф шуд, ки Котиботи Иҷлосияи понздаҳуми Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашум иборат аз се нафар интихоб карда шавад.

Тақлифҳои дигар ҳаст? Нест.

Шумораи ҳайати Котиботро ба овоз менамоям ва аз аъзои Маҷлиси миллий хоҳиш менамоям, ки мавқеатонро муайян созед. Марҳамат.

Ташақкур, тақлиф қабул гардид.

Марҳамат, Амонзода Илҳом ҳайати Котиботро пешниҳод намоед.

Илҳом АМОНЗОДА: - Ба ҳайати Котиботи Иҷлосияи понздаҳуми Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашум аъзои зерини Маҷлиси миллий пешниҳод карда шуданд:

Шоҳиён Зарифхӯҷа – раиси Котибот

Одилбекова Лола ва Дӯстзода Ҳасан - аъзои Котибот.

РАИС: - Оид ба ҳайати Котибот тақлифҳои дигар ҳаст? Нест.

Лоиҳаи қарорро ба овоз менамоям.

АЗ ҶОНИБДОРИИ ҚОНУНҲО ТО ИВАЗ НАМУДАНИ НОМИ БАЪЗЕ МАҲАЛҲОИ АҲОЛИНИШИНИ НОҲИЯИ ВОСЕЪ

Дар Иҷлосияи понздаҳуми Маҷлиси миллий 32 масъала баррасӣ шуд

нам ва аз аъзои Маҷлиси миллий хоҳиш менамоям, ки мавқеатонро муайян намоед. Марҳамат.

Ташақкур, қарор қабул гардид.

Аз ҳайати Котибот хоҳиш карда мешавад, ки ба ҷойҳои худ гузашта, бар кор шурӯъ намоянд.

Мухтарам аъзои Маҷлиси миллий!

Лозим аст, ки рӯномаи Иҷлосияи понздаҳуми Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашумро тасдиқ намоем.

Лоиҳаи рӯномаи Иҷлосияи понздаҳуми Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашум бо Қарори Шӯрои Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян ва барои баррасӣ ба шумо пешниҳод шудааст.

Оид ба масъалаҳои он тақлифҳои дигар ҳаст? Нест.

Лоиҳаи қарорро ба овоз менамоям ва хоҳиш менамоям, ки мавқеатонро муайян намоед.

Қарор дар бораи рӯномаи Иҷлосияи понздаҳуми Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашум қабул гардид, ба он масъалаҳои зерин ворид гардидаанд:

1. Лоиҳаи Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи раиси Кумитаи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои аграрӣ, шугли аҳоли ва экологияи интихоб намудани Саид Давлаталӣ»

2. Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани илова ба Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон»

3. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон»

4. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйироту илова ба Кодекси мурофиавии граждани Ҷумҳурии Тоҷикистон»

5. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйироту илова ба Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон»

6. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйироту илова ба Кодекси мурофиавии граждани Ҷумҳурии Тоҷикистон»

7. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйир ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон»

8. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи нотариати давлатӣ»

9. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи уҳдадорӣ ҳарбӣ ва хизмати ҳарбӣ»

10. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни

Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи вазъи ҳуқуқи хизматчиёни ҳарбӣ»

11. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бехатарӣ аз сӯхтор»

12. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи занбӯриасалпарварӣ»

13. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон»

14. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф»

15. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру илова ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти касбӣ ва таҳсилоти касбӣ баъд аз муассисаи олии таълимӣ»

16. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйирот ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ихтироъ»

17. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хизматрасониҳои иҷтимоӣ»

18. Кодекси ҷазоҳои ҳаққонии Ҷумҳурии Тоҷикистон

19. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси андозҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон»

20. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон»

21. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси нақлиёти автомобилҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон»

22. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Бонки миллии Тоҷикистон»

23. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти бонкӣ»

24. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи пардохтҳои хатмӣ ба бучет»

25. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйироту илова ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бочӣ давлатӣ»

26. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хизматрасониҳои давлатӣ»

27. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйирот ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бақайдгирӣ давлатии молу мулкӣ ғайриманкул ва ҳуқуқҳо ба он»

28. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон»

29. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Парки технология»

30. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хизмати давлатӣ»

31. Лоиҳаи Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ба категорияи шаҳрак мансуб донишони дехоти ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ноҳияи Восеъ ва иваз намудани номи он ба Захматобод, инчунин иваз намудани номи баъзе маҳалҳои аҳолинишини ноҳияи Восеъ»

32. Пешниҳоди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи аз вазифаи судьяи Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон бозхонд намудани Аҳмадзода Ч. А.

РАИС: - Мухтарам аъзои Маҷлиси миллий!

Ба муҳокимаи масъалаҳои рӯномаи иҷлосия шурӯъ менамоям.

Тавре иттилоъ доред, 21 - уми июни соли 2023 интихоботи узви Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ивази узви хориҷшуда дар ҳавази интихоботи бисёрмандатӣ оид ба интихоботи аъзои Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз вилояти Хатлон №3 доир гардид.

Бо Қарори Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 21 - уми июни соли 2023 номзад Саид Давлаталӣ, раиси вилояти Хатлон, бо гирифтани 99,8 фоизи овози вакилони интихобкунанда дар ҳавази интихоботи бисёрмандатӣ оид ба интихоботи аъзои Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз вилояти Хатлон №3 ба қайд гирифта, ваколатҳояш тасдиқ карда шуданд.

Саид Давлаталӣро ба муносибати узви Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон интихоб шуданашон самимона муборакбод намулда, дар ҷодаи нави пурмасъулият ба ӯ қомебиҳо хоҳонам.

Мухтарам аъзои Маҷлиси миллий!

Ба муҳокимаи масъалаи навбатӣ - Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани илова ба Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон» шурӯъ менамоям.

Суҳан ба раиси Кумитаи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба таъминии асосҳои конституционӣ, ҳуқуқ озодиҳои инсон, шаҳрванд ва қонуният Раҳмон Дилшод дода мешавад. Марҳамат.

РАҲМОН ДИЛШОД:

Мутобиқи қисми ҳафтуми моддаи 49 Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, моддаи 3 ишораи 1-и Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи вазъи ҳуқуқи узви Маҷлиси миллий ва вакили Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон», инчунин банди 10 Дастури Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон узви Маҷлиси миллий баъди интихоб ё таъин шудан дар Иҷлосияи Маҷлиси миллий дар вазъияти ботантана, ба ҳалқи Тоҷикистон савганд ёд мекунад.

Суҳан барои ба ҳалқи Тоҷикистон савганд ёд кардан ба узви тозаинтихоби Маҷлиси миллий Саид Давлаталӣ дода мешавад. Марҳамат.

- Мухтарам Раис, мухтарам аъзои Маҷлиси миллий!

Кумитаи Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани илова ба Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон»-ро, ки аз тарафи Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар заминаи Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 23 - юми декабри соли 2022 пешниҳод гардида, оғоз 2 - юми октябри соли 2023 Маҷлиси намояндагон қабул кардааст, баррасӣ намуд.

Мақсади қонун аз тақмили моддаи 53 қонуни конституционии амалкунанда, ки талабот нисбат ба шахсон ба мақомоти прокуратура ба кор қабулшавандаро муқаррар намудааст, иборат буда, он аз таъсиси ёфтани «Маркази ягонаи иттилоотӣ оид ба пешгирии экстремизм, терроризм ва киберҷиноятҳо» дар сохтори Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон маншаъ мегирад.

Бо илова намудани қисми дуюм ба моддаи 53 мазмунан пешбинӣ гардидааст, ки барои иҷрои уҳдадориҳои алоҳидаи мансабӣ, ки иттиҳоси муйайнро талаб мекунад, мутахассисони соҳаҳои дигар низ, аз ҷумлаи технологияҳои иттилоотӣ, ки дорои таҳсилоти олии ҳуқуқши-

кстон», тибқи масъалаи яқуми рӯнома лоиҳаи Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи раиси Кумитаи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои аграрӣ, шугли аҳоли ва экологияи интихоб намудани Саид Давлаталӣ»-ро пешниҳод менамоям.

Нисбат ба масъалаи мазкур савол доред? Нест.

Лоиҳаи Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи раиси Кумитаи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои аграрӣ, шугли аҳоли ва экологияи интихоб намудани Саид Давлаталӣ» ба овоз монда шуда, қабул гардид.

РАИС: - Саид Давлаталӣро ба муносибати раиси Кумитаи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои аграрӣ, шугли аҳоли ва экологияи интихоб гардидашон самимона муборакбод намулда, дар ҷодаи нави пурмасъулият ба ӯ қомебиҳо хоҳонам.

Мухтарам аъзои Маҷлиси миллий!

Ба муҳокимаи масъалаи навбатӣ - Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани илова ба Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон» шурӯъ менамоям.

Суҳан ба раиси Кумитаи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба таъминии асосҳои конституционӣ, ҳуқуқ озодиҳои инсон, шаҳрванд ва қонуният Раҳмон Дилшод дода мешавад. Марҳамат.

РАҲМОН ДИЛШОД:

- Мухтарам Раис, мухтарам аъзои Маҷлиси миллий!

Кумитаи Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани илова ба Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон»-ро, ки аз тарафи Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар заминаи Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 23 - юми декабри соли 2022 пешниҳод гардида, оғоз 2 - юми октябри соли 2023 Маҷлиси намояндагон қабул кардааст, баррасӣ намуд.

Мақсади қонун аз тақмили моддаи 53 қонуни конституционии амалкунанда, ки талабот нисбат ба шахсон ба мақомоти прокуратура ба кор қабулшавандаро муқаррар намудааст, иборат буда, он аз таъсиси ёфтани «Маркази ягонаи иттилоотӣ оид ба пешгирии экстремизм, терроризм ва киберҷиноятҳо» дар сохтори Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон маншаъ мегирад.

Бо илова намудани қисми дуюм ба моддаи 53 мазмунан пешбинӣ гардидааст, ки барои иҷрои уҳдадориҳои алоҳидаи мансабӣ, ки иттиҳоси муйайнро талаб мекунад, мутахассисони соҳаҳои дигар низ, аз ҷумлаи технологияҳои иттилоотӣ, ки дорои таҳсилоти олии ҳуқуқши-

носӣ намебошанд, ба кор қабул карда мешаванд.

Иловаи мазкур имкон медиҳад, ки прокурорҳо, муфаттишон ва дигар кормандони мақомоти, ки рутбаҳои дараҷавӣ (рутбаҳои ҳарбӣ) доранд, бо ҷалби мутахассисони маркази мазкур ва тавассути дошиҷаҳои марбутатаи тақмили ихтисоси мақомоти маҳорати касбии худро сайқал диҳанд.

Қонуни конституционии мазкур ба Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар қонунҳо ва санадҳои ҳуқуқи байналмиллалии эътирофнамудаи Тоҷикистон мутобиқ буда, барои тақмили фаъолияти мақомоти прокуратура дар самти пешгирии намудани ҷиноятҳои хусусияти экстремистиву террористидошта ва ҷиноятҳои, ки бо истифодаи технологияҳои иттилоотӣ коммуникатсионӣ содир мешаванд, мусоидат менамояд. Аз ин рӯ, бо эҳтиром хоҳиш менамоям, ки қонуни мазкур ҷонибдорӣ карда шавад.

Лоиҳаи Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани илова ба Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба овоз монда шуда, тасдиқ гардид.

РАИС: - Мухтарам аъзои Маҷлиси миллий!

Ба муҳокимаи масъалаи навбатӣ - Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон» оғоз менамоям.

Суҳан аз рӯи ин масъала ба Раҳмон Дилшод дода мешавад.

РАҲМОН ДИЛШОД:

- Мухтарам Раис, мухтарам аъзои Маҷлиси миллий!

Кумитаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси ҷиноятӣ

Ҷумҳурии Тоҷикистон»-ро дар заминаи супориши Раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Рустами Эмомалӣ дар бораи тақвият додани ҷавобгарӣ барои ҷиноятҳои ба муқобили озодин ҷинсӣ ва дахлнопазирӣ ҷинсӣ хурдсолу нобилигон аз 11 - уми сентябри соли 2020, Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ҷисботи Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи назорати риояи дақиқ ва иҷрои яқеан қонунҳо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2022» тахти №380 аз 15 - уми марти соли 2023 аз тарафи аъзои Маҷлиси миллий А. Мирзонабод, Д. Раҳмон, М. Наби-зода, инчунин Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардида, оғоз 4 - уми октябри соли 2023 Маҷлиси намояндагон қабул кардааст, баррасӣ намуд.

Мақсади қонун тақмили меъ-ёриҳои алоҳидаи кодекс ва пурзӯр намудани ҷавобгарӣ барои ҷиноятҳои алоҳида ба муқобили озодин ҷинсӣ ва дахлнопазирӣ ҷинсӣ хурдсолу нобилигон, бехатарии ҳаракат дар роҳ ва истифодаи воситаҳои нақлиёт буда, бо ин васила дар маҷмӯъ ба қисми махсуси кодекс зиеда аз даҳ тағйиру иловаҳо ворид карда шудаанд.

Тибқи тағйиру иловаҳо, қисми 4) моддаи 139 (

(Идома аз саҳ. 2 - 3)

Дар ин раванд ба қисми 11 моддаи 13 ва қисми 3 моддаи 36 илова ва тағйир ворид гардидааст, ки тибқи он пардохти маблағи таҳсил дар муассисаҳои таҳсилоти олиии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олиии таълимӣ ба суратҳисоби бонкии муассисаи таълимии амалӣ карда мешавад.

Қонуни пешниҳодгардида ба талаботи техникаи ҳуқуққодқунӣ мувофиқ буда, кумита нисбат ба он эрод надорад ва аз аъзои Маҷлиси миллӣ хоҳиш менамоям, ки қонуни мазкурро ҷонибдорӣ намоянд.

Лоухаи Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани таъйиру илова ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олиии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олиии таълимӣ» ба овоз монда шуда, қабул гардиб.

РАИС: - Мухтарам аъзои Маҷлиси миллӣ!

Ба муҳокимаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйирот ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ихтироъ» шурӯъ мекунем. Сухан аз рӯи масъалаи мазкур ба Гулзода Маҳмадшоҳ дода мешавад.

Маҳмадшоҳ ГУЛЗОДА:
- Мухтарам Раис, мухтарам аъзои Маҷлиси миллӣ, ҳозирини гиромӣ!

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйирот ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ихтироъ» бо тартиби ҳуқуқи ташаббуси қонунгузор аз тарафи Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардидааст. Мақсади ворид намудани тағйирот ба қонуни амалкунанда аз тақмили қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, мутобиқ намудани меъёрҳои он ба талаботи дигар санаҳои қонунгузорӣ буда, бо ин мақсад дар моддаҳои 12, 19, 20, 21, 25, 27, 33, вобаста ба боч ва пардохти он тағйирот ворид карда шудааст.

Ҳамчунин, номи моддаи 39 дар тахрири нав ифода карда шуда, дар матни модда тағйироти дахлдор вобаста ба пардохтҳо ворид карда шудааст.

Қонун ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳо ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон мутобиқ буда, кумита нисбат ба он эрод надорад. Аз ин рӯ, аз аъзои Маҷлиси миллӣ ҷонибдорӣ қонуни мазкурро хоҳиш менамоям.

Лоухаи Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани таъйирот ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ихтироъ» ба овоз монда шуда, қабул гардиб.

РАИС: - Мухтарам аъзои Маҷлиси миллӣ!

Ба муҳокимаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйирот иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хизматрасониҳои иҷтимоӣ» шурӯъ мекунем. Сухан аз рӯи масъалаи мазкур ба Гулзода Маҳмадшоҳ дода мешавад.

Маҳмадшоҳ ГУЛЗОДА:
- Мухтарам Раис, мухтарам аъзои Маҷлиси миллӣ, ҳозирини гиромӣ!

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйирот иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хизматрасониҳои иҷтимоӣ» аз тарафи як гуруҳи вакилони Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардида, онро Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 4 – уми октябри соли 2023 қабул намудааст.

Қонуни мазкур бо мақсади тақмили қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, мутобиқ намудани меъёрҳои он ба талаботи дигар санаҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва истифодаи яхелаи истилоҳоти ҳуқуқӣ пешниҳод гардидааст.

Бо ин мақсад ба моддаҳои 1, 4, 5, 25 ва 27 қонуни амалкунанда тағйирот ворид карда шудааст, ки онҳо хусусияти муайянкунанда, мутобиқкунанда дошта, ҳамзамон барои мукамал гардонидани қонуни амалкунанда сархати панҷуми моддаи 2 дар тахрири нав ифода ёфта, номи бобҳои 2 ва 3 тағйир дода, моддаи нави 10¹ бо номи «Уҳдадорҳои шаҳрвандон дар соҳаи хизматрасониҳои иҷтимоӣ» ва қисмҳои 4 ва 5 ба моддаи 17 илова ба гардидаанд. Қонуни мазкур ба Конститутсия, қонунҳо ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, кумита ба он эрод надорад ва аз аъзои Маҷлиси миллӣ хоҳиш менамоям, ки қонуни мазкурро ҷонибдорӣ намоянд.

Лоухаи Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани таъйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи

АЗ ҶОНИБДОРИИ ҚОНУНҲО ТО ИВАЗ НАМУДАНИ НОМИ БАЪЗЕ МАҲАЛҲОИ АҲОЛИНИШИНИ НОҲИЯИ ВОСЕЪ

Дар Иҷлосияи понздаҳуми Маҷлиси миллӣ 32 масъала баррасӣ шуд

хизматрасониҳои иҷтимоӣ» ба овоз монда шуда, қабул гардиб.

РАИС: - Мухтарам аъзои Маҷлиси миллӣ!

Ба муҳокимаи Кодекси фазаи ҳаёоти Ҷумҳурии Тоҷикистон шурӯъ менамоем. Сухан аз рӯи ин масъала ба раиси Кумитаи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба иқтисодиёти коммуни-катсия Ҷумъазода Шарифҷон дода мешавад. Марҳамат.

Шарифҷон ҶУМЪАЗОДА:

- Мухтарам Раис, мухтарам аъзои Маҷлиси миллӣ, ҳозирини гиромӣ!

Кодекси фазаи ҳаёоти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби як гуруҳи вакилони Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардида, онро Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 21 – уми июни соли 2023 қабул намудааст.

Кодекси мазкур асосҳои ташкилӣ, ҳуқуқӣ ва иқтисодии истифодаи фазаи ҳаёотӣ ба амалисозии фаъолиятро дар соҳаи авиатсия бо мақсади қонеъ гардонидани талаботи шаҳрвандон ва иқтисодиёт ба интиқоли ҳаёот ва қорҳои авиатсионӣ, таъмини бехатарии парвози киштиҳои ҳаёотӣ, инчунин таъмини бехатарӣ ва ҳифзи манфиатҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст.

Кодекс аз 15 боб 119 модда иборат буда, боби 1 он, соҳибхотирӣ нисбат ба фазаи ҳаёоти Ҷумҳурии Тоҷикистон, доираи амалии кодекси мазкур, мафҳумҳои асосӣ ва қонунгузори фазаи ҳаёоти Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар бар мегирад.

Боби 2 кодекс масъалаҳои марбут ба сиёсат ва танзими давлатӣ дар соҳаи истифодаи фазаи ҳаёотӣ ва авиатсияро фаро гирифта, саноҳияти Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин ваколатҳои мақоми ваколатдорони давлатӣ дар соҳаи авиатсияро муайян намудааст.

Бобҳои 3, 4 ва 5 муносибатҳои вобаста ба таъмини бехатарии парвозҳо, тартиби истифодаи фазаи ҳаёотӣ ва фаъолиятро дар соҳаи авиатсияи пешниҳоди хизматрасониҳои аэронавигатсионӣ, намудҳо ва танзими давлатии он, объектҳои инфрасохтор ва қорҳои авиатсиониро муқаррар кардааст.

Боби 6 вобаста ба киштиҳои ҳаёотӣ, тасниф, бақайдгирӣ давлатӣ, истифодабарӣ ва аломатгузори ҳуҷҷатҳо, нақша ва шаклҳои парвози онҳоро муқаррар ва тартиби хизматрасониҳои мутахассисони авиатсионӣ, ҳайати киштиҳои ҳаёотӣ ва сарҳадонаварадӣ дар боби 7 пешбинӣ карда шудаанд.

Бобҳои 8 ва 9 кодекс танзими парвозҳои байналмилалӣ киштиҳои ҳаёотӣ, талабот нисбат ба интиқолдиҳандагон ҳориҷӣ, татбиқи қоидаҳои шиносномавӣ, гумрукӣ ва қоидаҳои дигари он, инчунин низоми иҷозатдиҳӣ дар соҳаи авиатсиониро муайян намудааст.

Дар бобҳои 10, 11, 12, 13 ва 14 муносибатҳо оид ба таъмини бехатарии авиатсионӣ, расонидани кумак ба киштиҳои ҳаёотӣ ба фаолокат дучоршаванда ё дучоршаванда, таҳқиқи фалокат ё ҳодисаи авиатсионӣ, интиқоли ҳаёотӣ ва намудҳои он танзими гардида ҳуқуқ уҳдадорҳои мусофирони киштиҳои ҳаёотӣ ва интиқолдиҳанда, асосҳои умумии маъсулияти иштирокчиёни интиқоли ҳаёотӣ муқаррар карда шудааст.

Боби 15 ба муқаррароти хотимавӣ бахшида шуда, он ҳамкориҳои байналмилалӣ дар соҳаи истифодаи фазаи ҳаёотӣ ва авиатсия, ҷавобгарӣ барои ғарбӣ нақардани кодекси мазкур ва аз эътибор соқит донишдони Кодекси фазаи ҳаёоти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 13-уми ноябри соли 1998-ро фаро гирифтааст.

Кодекс ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар қонунҳо ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, мутобиқ буда, хоҳишмандам онро ҷонибдорӣ намоем.

Лоухаи Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Кодекси фазаи

ҳаёоти Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба овоз монда шуда, қабул гардиб.

РАИС: - Мухтарам аъзои Маҷлиси миллӣ!

Ба муҳокимаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйирот иловаҳо ба Кодекси андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон» оғоз менамоем. Сухан ба Ҷумъазода Шарифҷон дода мешавад. Марҳамат.

Шарифҷон ҶУМЪАЗОДА:

- Мухтарам Раис, мухтарам аъзои Маҷлиси миллӣ, ҳозирини гиромӣ!

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйирот иловаҳо ба Кодекси андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз ҷониби Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардида, онро Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 2 – ҷуми октябри соли 2023 қабул намудааст.

Қонун бо мақсади муътадил нигоҳ доштани вазъии молиявии Ҷамъияти соҳамии қушоид «Тоҷиктрансгаз» таҳия гардида, қабул шудааст.

Ҳамин тариқ, қисми 10 моддаи 248 дар тахрири нав ифода гардида, минбаъд арзиши амалиёти андозбандишаванда оид ба таҳвили минбаъдаи газии табиӣ фарқиати мусбати байни арзиши таҳвили газии табиӣ (бе назардошти андоз аз арзиши иловашуда) ва арзиши гумрукии он (бе назардошти андоз аз арзиши иловашуда) ҳисобида мешавад.

Ҳамзамон, ба моддаи 251 қисми 4 сархати ҳаҷдаҳум илова гардидааст, ки мутобиқи он минбаъд воридоти газии табиӣ аз андоз аз арзиши иловашуда озод карда мешавад.

Қонун ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар қонунҳо ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, мутобиқ буда, хоҳишмандам онро ҷонибдорӣ намоем.

Лоухаи Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани таъйиру иловаҳо ба Кодекси андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба овоз монда шуда, қабул гардиб.

РАИС: - Мухтарам аъзои Маҷлиси миллӣ!

Ба муҳокимаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйирот иловаҳо ба Кодекси гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон» шурӯъ мекунем. Марҳамат, Ҷумъазода Шарифҷон маъруза намоем.

Шарифҷон ҶУМЪАЗОДА:

- Мухтарам Раис, мухтарам аъзои Маҷлиси миллӣ, ҳозирини гиромӣ!

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйирот иловаҳо ба Кодекси гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз ҷониби Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардида, онро Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 11 – ҷуми октябри соли 2023 қабул намудааст.

Мақсади қонуни мазкур танзими муносибатҳои вобаста ба ҳисоббарбаркунҳои ғайринақдӣ дар раванди пардохтҳои аҳамияти муҳими молиявӣ-иқтисодидошта буда, ба ин васила қисми 1 моддаи 309 дар тахрири нав ифода гардида, тибқи он, боқҳои гумрукӣ ва андоз аз ҷониби шахсони воқеӣ ҳангоми эъломиёкунони мол дар шакли ҳатти тариқи ғайринақдӣ пардохт мешавад. Зимнан, ба шахсе ки боқҳои гумрукӣ ва андозро пардохт намудааст, нусхаи супоришномаи пардохт, ки шакли онро мақомоти гумрук дар мувофиқа бо Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намудааст, тариқи электронӣ ирсол карда мешавад.

Илова бар ин, ба як қатор моддаҳои кодекси амалкунанда тағйирот иловаҳои дахлдор ворид гардидаанд, ки хусусияти мутобиқкунанда, муайянкунанда ва тахрирӣ доранд.

Қонун ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар қонунҳо ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, мутобиқ буда, хоҳишмандам онро ҷонибдорӣ намоем.

Лоухаи Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани таъйиру иловаҳо ба Кодекси гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба овоз монда шуда, қабул гардиб.

РАИС: - Мухтарам аъзои Маҷлиси миллӣ!

Ба муҳокимаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйирот иловаҳо ба Кодекси нақлиёти автомобилҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон» оғоз менамоем. Марҳамат, Ҷумъазода Шарифҷон маъруза намоем.

Шарифҷон ҶУМЪАЗОДА:
- Мухтарам Раис, мухтарам аъзои Маҷлиси миллӣ, ҳозирини гиромӣ!

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйирот иловаҳо ба Кодекси нақлиёти автомобилҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз ҷониби як гуруҳи вакилони Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардида, онро Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 4-уми октябри соли 2023 қабул намудааст.

Мақсади қонуни мазкур аз бар-тариф намудани норасоӣ ва носоҳеҳии меъёрҳои алоҳида, ноил шудан ба мутобиқати дохилӣ ва мутобиқгардони кодекс ба Кодекси мадани Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ» иборат буда, ба қисми 2 моддаи 45 сархатҳои шашум, ҳафتم, ҳаштум ва нуҳум илова гардидааст, ки тибқи он, мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи нақлиёти автомобилӣ, инчунин мақоми ваколатдор оид ба ташкили ҳамлу нақли мусофирон ва бағоч барои амалӣ намудани қорҳои интиқолдиҳандагон талаб намудани риёи талабот ва шартномаҳои ҳамлу нақли мусофирон ва бағоч, яхтарфа бекор намудани шартномаҳои ҳангоми ба таври ҷиддӣ вайрон кардани он, назорати аз ҷониби интиқолдиҳандагон ба мусофирон додани ҷипта ва расиди бағоч ва таъмини сифат ва бехатарии ҳамлу нақли мусофирон ваколат дода шудаанд.

Инчунин, ба моддаи мазкур қисми нави 5 илова гардидааст, ки мутобиқи он минбаъд барои ҳар як хатсайри ҳамлу нақли мунтазам бо нақлиёти ҷамъиятӣ шиносномаи хатсайр таҳия гардида, яқчо ба ҷадвали ҳаракати нақлиёти ҷамъиятӣ дар терминалҳо ва истоғхонӣ ҳар як хатсайр нақб карда мешавад.

Дар сархатҳои панҷум ва шашум қисми 1 моддаи 49 каллимаҳои «панҷсопаро» ва «панҷ» мувофиқан ба каллимаҳои «ҳафтсопаро» ва «ҳафт» иваз гардидааст, ки дар маҷмӯъ, ҳуқуқҳои мусофиронро барои интиқол додани қудак тавасути нақлиёти ҷамъиятӣ роҳҳои алоҳида шахрӣ, наздишаҳрӣ, шаҳрак ва деҳот муайян намоянд.

Сархати дууми ба моддаи 83 иловагардида ба уҳдадорҳои интиқолдиҳанда аз рӯи шартномаи ҳамлу нақли бор рафт дошта, мақсадҳои назорати ҷойгирнамоӣ ва маҳкам кардани борро муайян кардааст.

Қонун ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар қонунҳо ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, мутобиқ мешавад. Кумита нисбат ба қонуни мазкур эрод надорад ва аз шумо, мухтарам аъзои Маҷлиси миллӣ, хоҳишмандам онро ҷонибдорӣ намоем.

Лоухаи Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани таъйиру иловаҳо ба Кодекси нақлиёти автомобилҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба овоз монда шуда, қабул гардиб.

РАИС: - Мухтарам аъзои Маҷлиси миллӣ!

Ба муҳокимаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйирот иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Бонки миллии Тоҷикистон» шурӯъ мекунем. Сухан ба Ҷумъазода Шарифҷон дода мешавад.

Шарифҷон ҶУМЪАЗОДА:

- Мухтарам Раис, мухтарам аъзои Маҷлиси миллӣ, ҳозирини гиромӣ!

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйирот иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти бонкӣ» аз ҷониби Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон яқчо бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйирот иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Бонки миллии Тоҷикистон» пешниҳод гардида, онро Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 2-ҷуми октябри соли 2023 қабул кардааст.

Мақсади қонун тақмили қонуни амалкунанда ва фароҳам овардани заминаи мусоиди ҳуқуқӣ барои таъсири татбиқи реҷаи махсуси танзими буда, ба моддаи 2 сархатҳои бисту ҳаштум ва бисту нуҳум, ки шарҳи мафҳумҳои сиёсати пулиро қарзӣ (монетарӣ) ва қоғазҳои қиматнокӣ Бонки миллии Тоҷикистонро додаанд, илова карда шудаанд.

Қисми 2 моддаи 5 дар тахрири нав ифода ёфта, мутобиқи он мақсадҳои иловагии Бонки миллӣ бо назардошти бартариати мақсади асосии он амалӣ гардида, бо сархати дуводзаҳуми ба қисми 1

моддаи 6 иловашуда, барои фаҳроҳам овардани шароити зарурӣ ба ташкилотҳои қарзии молиявӣ ва ташкилотҳои ғайриқарзии молиявӣ, озмоиши пешниҳоди хизматрасониҳо бо истифода аз технологияҳои инноватсионӣ дар доираи таъсис ва татбиқи (гузаронидани) реҷаи махсуси танзими муқаррар карда шудааст.

Тибқи моддаи 13, ки дар тахрири нав ифода ёфтааст, Бонки миллии Тоҷикистон мутобиқи Кодекси андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон супорандаи андоз аз даромад намебошад.

Тибқи қисми 2 ба моддаи 15 ва моддаи 22¹ иловашуда, инчунин тасҳеҳи моддаи 24 Бонки миллӣ мувофиқан воситаҳои сиёсати пулиро қарзӣ (монетарӣ) дигарро, ки дар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ пешбинӣ шудаанд, бо санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ худ барои пешгирӣ ва бар-тариф кардани фишорҳои қурбӣ таварруми ва нигоҳ доштани сатҳи муътадилӣ нархҳо танзими асфдор ва амалиёти асфдориро истифода намуда, меъёри фоизи қарзхоро аз рӯйи меъёри фоизи бозтамвил ва таъиноти маблағгузори эмисионӣ дар бозори дуумдараҷа муқаррар менамояд.

Моддаи 41, ки дар тахрири нав ифода шудааст, хусусиятҳои марбут ба фонда ва зиёни асфори татбиқнашуда ва татбиқшударо, ки ба даромад ва хароҷоти даврӣ ҳисоботӣ дахл дошта, муайян намуда, бо иловаҳои дахлдор ба моддаҳои 42 ва 62¹ масъалаи аз ҷониби Бонки миллии Тоҷикистон муқаррар кардани тартиб, шартҳои таъсис ва татбиқи реҷаи махсуси танзими нисбати ташкилотҳои қарзӣ ва ғайриқарзии молиявӣ муқаррар карда шудаанд.

Ба моддаи 74 қисмҳои 3 ва 4 илова гардида, минбаъд Раёсат аз раиси Бонки миллии Тоҷикистон, муовини якум ва ду муовини ӯ, панҷ аъзои мустақил иборат буда, аъзои мустақили Раёсат бо пешниҳоди дар Раёсати Бонки миллии Тоҷикистон мувофиқакардашудаи раис аз ҷониби Президенти Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад ва муҳлати ваколатҳои аъзои мустақил аз қор сол ба шаш сол зиёд карда шудааст.

Ҳамчунин, ба қисми 1 моддаи 75 сархатҳои 8, 9 ва 10 илова гардида, онҳо масъалаҳои дахлдор ба бархӯрди манфиатҳо, аз даст додани боварӣ ба узви Раёсат, аз ҷумла ҳангоми содир кардани амалҳои ба мақсад ва вазифаҳои Бонки миллии Тоҷикистон муҳолиф, аз вазифа озод кардани аъзои Раёсатро фаро гирифтаанд.

Қонун ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар қонунҳо ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, мутобиқ буда, хоҳишмандам онро ҷонибдорӣ намоем.

Лоухаи Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани таъйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Бонки миллии Тоҷикистон» ба овоз монда шуда, қабул гардиб.

РАИС: - Мухтарам аъзои Маҷлиси миллӣ!

Ба муҳокимаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйирот иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Бонки миллии Тоҷикистон» оғоз менамоем. Марҳамат, Ҷумъазода Шарифҷон маъруза намоем.

Шарифҷон ҶУМЪАЗОДА:

- Мухтарам Раис, мухтарам аъзои Маҷлиси миллӣ, ҳозирини гиромӣ!

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйирот иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти бонкӣ» аз ҷониби Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон яқчо бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйирот иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Бонки миллии Тоҷикистон» пешниҳод гардида, онро Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 2-ҷуми октябри соли 2023 қабул кардааст.

Мақсади қонуни мазкур мутобикосии байниҳамдигарии Кодекси андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сугуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ» ва қонунгузори бонкӣ буда, ба моддаи 3 қисми 5 илова гардидааст, ки тибқи он дар доираи таъсис ва татбиқи (гузаронидани) реҷаи махсуси танзими, ки тартиб ва шартҳои он бо санади меъёрии ҳуқуқӣ Бонки миллии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад, метавонад анҷомдиҳи амалиёти бонкӣ ва аҳдҳои дахлдор бо истифода аз

технологияҳои инноватсионӣ озмоиш карда шавад.

Инчунин, дар қисми 7 моддаи 17 каллимаҳои «Ҳазинаи сугуртаи пасандозҳои шахсони воқеӣ» ба каллимаҳои «Ҳазинаи сугуртаи амонату пасандозҳои Тоҷикистон» иваз гардида, қисмҳои 2 ва 3 моддаи 48, ки додани маълумоти дорони сирри бонкиро ба дорандагони воситаҳои пардохтӣ ё намояндагони онҳо, шахсони мушаххас мақомоти андоз пешбинӣ намудааст, тавассути ворид кардани тағйирот иловаҳо тақмили дода шудааст.

Қонун ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар қонунҳо ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, мутобиқ буда, хоҳишмандам онро ҷонибдорӣ намоем.

Лоухаи Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани таъйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти бонкӣ» ба овоз монда шуда, қабул гардиб.

Комрон ЧАМШЕДЗОДА,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, мушовири калони
Раиси Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Мафҳумҳои техникаи ҳуқуқӣ, техникаи қонунгузорӣ ва техникаи ҳуқуқҷодкунӣ дар замонӣ шурӯаӣ аз ҷониби мутахассисон мавриди таҳлил ва омӯзиш қарор дода шуда, то ҳол диққати олимон ва ҳуқуқшиносонро ба худ ҷалб менамоянд. Тасдиқи ин гуфтаҳо он аст, ки то ба имрӯз мафҳуми қавии техникаи ҳуқуқӣ, техникаи қонунгузорӣ, техникаи ҳуқуқҷодкунӣ, қисмҳои таркибӣ, нақш ва ҷойи онҳо дар илми ҳуқуқшиносӣ ва фаъолияти қонунгузорӣ мушаххас нашудаанд.

Вобаста ба мафҳумҳои техникаи ҳуқуқҷодкунӣ ва техникаи қонунгузорӣ дар сарнашмаҳои илми ҳуқуқшиносӣ андешаҳои олимони гуногунанд. Мавриди зикр аст, ки техникаи ҳуқуқҷодкунӣ ин тарзу усулҳои баррасиятдорории санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар фаъолияти мақомоти давлатӣ барои эҷоди меъёрҳои ҳуқуқ ва таҳияи лоиҳаи санадҳои қонун-

қатор мушкилоте ошкор шудаанд, ки ба самаранокӣ қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ таъсири манфӣ мерасонад. Дар натиҷаи қабули шумораи зиёди санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ихтилофот байни онҳо ба миён омад. Таҳлили қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ нишон медиҳанд, ки зими омода намудани онҳо қоидаҳои техникаи ҳуқуқӣ, аз ҷумла қоидаҳои мантиқӣ, сохторӣ, забонӣ, услубӣ, техникӣ ва дигар қоидаҳои зарурӣ, риоя карда намешаванд. Дар натиҷа, ҳамаи ин омилҳо боиси халалдор гаштани раванди амалисозии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ мегарданд. Бесабаб нест, ки дар суҳанронҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон борҳо таъкид мешавад, ки аз байн бурдани ихтилофоти байни санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, оммафаҳм гардонидани қонунҳо, таъмини сифати онҳо вазифаи аввалиндараҷаи мақомоти ҳуқуқҷодкунанда мебошад. Бо мақсади самаранокӣ қонунҳо ва санадҳои зерқонунӣ ҳангоми омода намудани лоиҳаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ талаботи умумии техникӣ-ҳуқуқӣ дар фаъолияти ҳуқуқҷодкунӣ, аз ҷумла дақиқ ифода намудани номи санади меъёрии ҳуқуқӣ, қисмҳои таркибӣ ва мазмунӣ асосии он, мутобикати дохилии санади меъёрии ҳуқуқӣ, оммафаҳм будани мафҳум ва истилоҳот, тақрор нагардидани меъёрҳо, дар замонӣ ҳозира ва бештар дар шакли тасдиқӣ баён гардидани меъёрҳо дар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, бояд риоя шаванд.

Табииқ намудани техникаи ҳуқуқҷодкунӣ дар фаъолияти қонунгузорӣ исбот менамояд, ки техникаи қонунгузорӣ нисбат ба техникаи

ТАТБИҚИ ТЕХНИКАИ ҲУҚУҚҶОДКУНИ ДАР ФАЪОЛИЯТИ ҚОНУНГУЗОРИ

гузорӣ дар мақоми олии қонунгузор мебошад. Аз ин лиҳоз, қоидаҳои техникаи ҳуқуқҷодкунӣ метавонанд ба сифати меъёрӣ-анъанавӣ ҳамаҷун ҷузъи ҷудонашавандаи техникаи ҳуқуқӣ ва техникаи қонунгузорӣ риоя шаванд.

Тавре мушоҳида мегардад, мафҳумҳои техникаи қонунгузорӣ ва техникаи ҳуқуқҷодкунӣ ҳаммаъно фаҳмида мешаванд. Бештар ин иштибоҳ дар илми назарияи давлат ва ҳуқуқ мушоҳида гардида, айни замон ин норасоӣ баргараф шуда истодааст. Аввалин ҳаммаъно будани мафҳумҳои техникаи ҳуқуқӣ, техникаи қонунгузорӣ ва техникаи ҳуқуқҷодкуниро ҳуқуқшиноси рус С. С. Алексеев инкор намуд. Ба андешаи С. С. Алексеев, «техникаи ҳуқуқӣ - маҷмӯи воситаҳо, усулҳои таҳия, баррасиятдори, нашр ва мураттабсозии қонунҳо ва дигар санадҳои ҳуқуқӣ мебошад, ки мукаммалӣ ва самаранокӣ онҳоро таъмин месозад». Ҳамчунин, муродиф будани мафҳумҳои техникаи қонунгузорӣ ва техникаи ҳуқуқҷодкунӣ аз ҷониби муаллифони дигари хориҷӣ низ мавриди баррасӣ қарор гирифтааст. Ба андешаи онҳо, омехта кардани мафҳумҳои техникаи қонунгузорӣ ва техникаи ҳуқуқҷодкунӣ хавфи шарҳи номувофиқи онҳо дар қараёни ҳуқуқҷодкунӣ ва қонунгузорию дорад. Бояд қайд намуд, ки техникаи қонунгузорӣ ва техникаи ҳуқуқҷодкунӣ як чиз набуда, номи ду падидаи мустақил аст, гарчанде онҳо бо ҳам зич алоқамандонд ва ҳамдигарро пурра мегардонанд. Мушкулот оид ба шарҳи нопурраи мафҳуми техникаи қонунгузорӣ ва техникаи ҳуқуқҷодкунӣ дар фаъолияти ҳуқуқӣ дар он буд, ки тавасси ҷузъи ба техникаи ҳуқуқҷодкунӣ зоҳир мешуд. Ин тамоюл сабаби ҳаммаъно фаҳмидани мафҳумҳои техникаи қонунгузорӣ ва техникаи ҳуқуқҷодкунӣ гардидааст.

Таҳлилу нишон доданд, ки зери мафҳуми техникаи ҳуқуқҷодкунӣ он қоидаҳо, ки ҳангоми таҳия, қабул ва мавриди амал қарор додани санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ (санадҳои зерқонунӣ) иҷро мегарданд, фаҳмида мешавад, зеро дар ҳолати қабул ва мавриди амал қарор додани санадҳои қонунгузорӣ функсияи техникаи ҳуқуқҷодкунӣ ба итмом мерасад. Татбиқ намудани техникаи ҳуқуқҷодкунӣ дар қараёни қонунгузорӣ ғувҳои он мебошад, ки давлат ба самаранокӣ мураттабсозӣ ва сифати санадҳои қонунгузорӣ манфиатдор буда, тавассути ҳуқуқҷодкунӣ сисёати пешгирӣтаи давлат, марому мақсади ҳокимият амалӣ карда мешаванд. Аз ин лиҳоз, техникаи ҳуқуқҷодкунӣ қисми таркибии техникаи қонунгузорӣ буда, барои ҳамоҳангсозии фаъолияти қонунгузорӣ ба илми ҳуқуқшиносӣ мусоидат менамояд.

Техникаи қонунгузорӣ қисми таркибии техникаи ҳуқуқӣ буда, ба техникаи ҳуқуқҷодкунӣ хос мебошад ва онҳо якдигарро пурра менамоянд. Аммо техникаи қонунгузорӣ нисбат ба техникаи ҳуқуқҷодкунӣ васеъ буда, дар худ нисбат ба техникаи ҳуқуқҷодкунӣ боз техникаи ворид намудани тағйиру иловаҳои ба санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, техникаи мураттабсозии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, интишор, мавриди амал қарор додан, тафсир, боздошт ва қатъи амалии санадҳои қонунгузорию дар бар мегирад.

Техникаи ҳуқуқҷодкунӣ на танҳо ба илми ҳуқуқшиносӣ алоқаманд мебошад, балки асоси ҳуқуқшиносӣ буда, ҳамаҷун методологияи асосии он фаҳмида мешавад. Фаъолияти ҳуқуқҷодкунӣ дар фаҳмиши васеи ин воситаи таъминкунандаи сарчашмаи қонун дар ҷомеа мебошад. Фаъолияти ҳуқуқҷодкунӣ аз омодасозии лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқӣ оғоз меёбад. Аз ин рӯ, риояи қоидаҳои техникаи ҳуқуқҷодкунӣ дар давраи омодасозии лоиҳаи қонун, ки яке аз унсурҳои асосии фаъолияти ҳуқуқҷодкунӣ ба ҳисоб меравад, дар танзими меъёрии ҳуқуқии муносибатҳои ҷамъиятӣ, оқибатҳои ҳуқуқии он барои иштирокчиёни муносибатҳои ҳуқуқӣ, инчунин таносуби байниҳамдигарии онҳо бо дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ аҳамияти аввалиндараҷа дорад. Аз ин рӯ, дар адабиёти ҳуқуқӣ ба қоидаҳои техникаи ҳуқуқҷодкунӣ тавачҷуш бештар зоҳир мешавад.

Дар баробари вусъати фаъолияти ҳуқуқҷодкунӣ, қабули шумораи зиёди санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар робита бо тақмили санадҳои қонунгузорӣ торафт меафзояд. Маҳз, сифати санадҳои қонунгузорӣ, ки дар заминаи риояи қоидаҳои умумии техникаи ҳуқуқҷодкунӣ таъмин мешаванд, шартӣ асоси амалияшавии самаранокӣ онҳо ба ҳисоб меравад. Дар амалияи қонунгузорӣ дар баробари вусъати фаъолияти ҳуқуқҷодкунӣ як

ҳуқуқҷодкунӣ мафҳуми васеътарро доро буда, техникаи ҳуқуқҷодкунӣ ба маънои васеъ қисми таркибии техникаи қонунгузорӣ мебошад, зеро субъектҳои қонунгузор дар навбати худ субъекти ҳуқуқҷодкунанда низ ба ҳисоб меравад. Аз ин лиҳоз, қоидаҳои расмӣи техникаи ҳуқуқҷодкунӣ ҷузъи умумии қоидаҳои техникаи қонунгузорӣ мебошанд. Қоидаҳои техникаи ҳуқуқҷодкунӣ ин талаботи расмӣ-қоидавие мебошанд, ки мувофиқи он пайдарҳамаи мантиқии баён, робитаи мутақобилаи баён, алоқамандии дастурҳои меъерие, ки дар санади меъёрӣ ҷой дода шудаанд, набудани мухлифат дар санади меъёрии ҳуқуқӣ, тарзи максималии баёни меъёр, инъикоси ҳамаарафаи мазмунӣ меъёр дар таҳияи лоиҳаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ амалӣ мешаванд.

Таҳияи лоиҳаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ на фақат хусусияти расмӣ, балки хусусияти техникӣ низ дорад. Лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқӣ, агар аз як тараф, марҳилаи муайяни мантиқии қараёни ҳуқуқҷодкунӣ таҳия, пешниҳод ба мақоми қонунгузорӣ, муҳокима, мувофиқакунонӣ ва қабулро гузаранд, аз ҷониби дигар, онҳо қоидаҳои техникӣ - ҳуқуқӣ, услуб, воситаҳои техникаи қонунгузорӣ ва ҳуқуқҷодкуниро мегузаранд. Дар марҳилаи ибтидоии омодасозии лоиҳа бояд тамоми қоидаҳои техникӣ ва ҳуқуқӣ ҳамаарафаи риоя шаванд. Қайд намудан бамавҷуд аст, ки қонун ҳамаҷун ҳуҷҷати ҳуқуқӣ бояд дорои мазмунӣ бой, аз лиҳози забонӣ саҳеҳ ва дар матни он қоидаҳои грамматикӣ, услубӣ ва мантиқӣ риоя карда шаванд. Сифати санади таҳияшаванда аз он вобастагӣ дорад, ки то кадом дараҷа қоидаҳои зикршуда риоя карда мешаванд.

Дар асоси таҳлилу ҳуқуқӣ барои рушди низоми қонунгузорӣ зарурат ба миён омадааст, ки ваколатҳои ҳуқуқҷодкунӣ аз ваколатҳои қонунгузорӣ ҳангоми таҳияи лоиҳаи санадҳои қонунгузорӣ аз ҷониби субъектҳои қонунгузор аз ҳам ҷудо карда шаванд:

- ба ваколати ҳуқуқҷодкунӣ мансуб мебошад: а) таҳияи лоиҳаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ; б) муҳокимаи санади меъёрии ҳуқуқӣ; в) мувофиқанамои санади меъёрии ҳуқуқӣ; г) қабули санади меъёрии ҳуқуқӣ (санадҳои зерқонунӣ);

- ба ваколатҳои субъектҳои қонунгузорӣ мансуб мебошанд: а) таҳияи лоиҳаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ; б) муҳокимаи санади меъёрии ҳуқуқӣ; в) мувофиқанамои санади меъёрии ҳуқуқӣ; г) ворид намудани тағйиру иловаҳои ба санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ; г) мураттабсозии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ; д) интишор; е) мавриди амал қарор додан; ё) тафсир; ж) боздошт; з) қатъи амалии санадҳои қонунгузорӣ.

Аз ин лиҳоз, техникаи ҳуқуқҷодкуниро қисми таркибии техникаи қонунгузорӣ гуфтан ба мақсад мувофиқ мебошад, зеро техникаи қонунгузорӣ нисбат ба техникаи ҳуқуқҷодкунӣ мафҳуми васеъ дошта, дар худ дар баробари техникаи ҳуқуқҷодкунӣ боз техникаи таҳияи лоиҳаи санадҳои қонунгузорӣ, техникаи ворид намудани тағйиру иловаҳо, техникаи мураттабсозӣ, тафсир, мавриди амал қарор додан, боздошт ва қатъи амалии санадҳои қонунгузорию дар бар мегирад.

Қараёни фаъолияти ҳуқуқҷодкунӣ аз омодасозии лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқӣ оғоз меёбад. Лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқӣ дорои хусусиятҳои мебошад, ки марҳилаи муайяни қараёни ҳуқуқҷодкунӣ таҳия, пешниҳод ба мақоми қонунгузорӣ, муҳокима, мувофиқакунонӣ ва қабулро мегузаранд.

Дар асоси таҳлилу ҳуқуқӣ гузаронидашуда ба хулоса омадем, ки мафҳумҳои техникаи ҳуқуқӣ, техникаи қонунгузорӣ ва техникаи ҳуқуқҷодкуниро аз ҳам ҷудо карда, дар алоҳидагӣ шарҳ диҳем. Онҳо, дар навбати аввал, аз ҷиҳати ҳаҷм ва мувофиқи мақсаду қисматҳои мундариҷаи худ аз ҳам фарқ мекунанд. Мафҳуми техникаи ҳуқуқӣ нисбат ба мафҳуми техникаи қонунгузорӣ ва техникаи ҳуқуқҷодкунӣ васеъ буда, дар баробари ин қоидаҳои ҳуқуқшиносӣ-қоидабарӣ, ҳуқуқфаҳмондадиҳӣ, мониторинги ҳуқуқ, доктринани ҳуқуқро низ дар бар мегирад. Техникаи ҳуқуқӣ - низоми қоидаҳо, усулҳо, воситаҳо оид ба коркард, баррасиятдори, интишор, мураттабсозӣ, шарҳ ва татбиқи санадҳои ҳуқуқҷодкунӣ ба мақсади тақмили низоми амалкунандаи ҳуқуқ ва қонунгузорӣ, самарабахшӣ ва пешгӯии он маънидод мешавад.

Техникаи ҳуқуқҷодкунӣ - маҷмӯи восита ва усулҳои таҳия, қабул ва мавриди амал қарор додани санади меъёрии ҳуқуқро дар бар мегирад. Санади меъёрии ҳуқуқӣ пас аз хусусияти эътибори расмӣ пайдо намудан дар маҷмӯи соҳаи қонунгузорию ташкил медиҳад.

КОНСТИТУТСИЯ ПРИНЦИПИ ТАҶЗИЯИ ҲОКИМИЯТРО МУҚАРРАР КАРД

Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон 6 - уми ноябри соли 1994 бо раъйпурсии умумихалқӣ қабул шуд. Он ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрвандро арзиши олий эътироф намуда, яке аз муқаддасоти давлати соҳибистиқлоли тоҷикон мавриди эътироми халқи Тоҷикистон аст.

Бо директори Маркази миллии қонунгузори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, номзади илми ҳуқуқ Иzzатулло Саидзода Ҳабибулло перомунӣ нақши Конститутсия дар рушди давлати миллӣ, аҳамияти он ҳамчун қонуни асосии кишвар, низоми қонунгузори Тоҷикистон ва раванди мутобиканамои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ба Конститутсия ҳамсухбат шудем.

- Ба андешаи шумо, Конститутсия дар сарнавишти давлати миллӣ ва дар рушди он то кадом андоза мусоидат кард?

- Яке аз қанбаҳои асосии Конститутсия таъсири он ба низоми сиёсӣ мебошад. Конститутсия сохтор ва вазифаҳои мақомоти олии давлатиро муайян ва принсипи таҷзияи ҳокимият ва механизми назорати онҳоро муқаррар кард, ки дар натиҷа, низоми сиёсӣ устувор ва давлати миллӣ мо дар соҳаҳои гуногуни ҳаёти ҷамъиятӣ рушд ёфт ва барои тараққиёти иқтисодиёти миллӣ низ мусоидат намуд. Мувофиқи он фаъолияти озоди иқтисодӣ, соҳибкорӣ, баробарҳуқуқӣ ва ҳифзи ҳуқуқии ҳамаи шаклҳои молият, аз ҷумла молияти хусусӣ, қафолат дода шуд. Инчунин, Конститутсия Тоҷикистонро давлати иҷтимоӣ эълон намуда, дар тӯли 29 сол барои ҳар як инсон шароити зиндагии арзанда ва инкишофи озодонаро фароҳам овард ва дар рушди соҳаи иҷтимоӣ мусоидат кард. Аз ин лиҳоз, ҳуқуқ ва озодиҳои асосии шаҳрвандон дар Конститутсия муайян, ҳифз ва баробарии онҳо дар назди қонун таъмин гардида, он механизмҳои ҳифзи ҳуқуқҳои ақаллият ва гурӯҳҳои осебпазирро танзим менамояд, ки ин ҳама муқаррарот ба рушди ҷомеаи шаҳрвандӣ ва ташаққили муҳити солими иҷтимоӣ саҳми бориз дорад.

Ҳамин тариқ, Конститутсия дар ташаққили низоми сиёсӣ, тараққиёти соҳаҳои иқтисоди иҷтимоӣёт ва дигар паҳлуҳои ҳаёти ҷамъиятӣ, дар маҷмӯъ, ба рушди давлати миллӣ нақши ҳалкунанда дорад.

- Нақши Конститутсияро ҳамчун қонуни асосии кишвар дар рушди қонунгузори миллӣ чӣ гуна арзёбӣ мекунед?

- Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун қонуни асосии кишвар дар рушди қонунгузори миллӣ нақши муҳим дорад. Дар Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон давлати ҳуқуқбунёд эълон гардида, вазъи ҳуқуқии ҳокимияти қонунгузор, субъектҳои ташаббуси қонунгузорӣ ва зинаҳои (давораҳои) фаъолияти қонунгузорӣ муайян шудааст. Яъне, таҳия ва қабули қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар асос ва заминаи Конститутсия сурат гирифта, устувории низоми ҳуқуқии миллӣ таъмин гардидааст.

Пас аз қабули Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон низоми қонунгузори давлат мунтазам ташаққул ёфта, имрӯз, тибқи феҳристе, ки дар Маркази миллии қонунгузорӣ пеш бурда мешавад, қонунҳо дар шаклҳои гуногун 396 ададро ташкил менамоянд. Айни замон, низоми қонунгузори Тоҷикистон аз Конститутсия, 17 қонуни конститутсионӣ, 21 кодекс ва 357 қонун иборат буда, дар баробари ин санадҳои зерқонунӣ, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад.

- Қоршиносон Конститутсияи Тоҷикистонро дар қатори 10 Конститутсияи бехтарини дунё ҷой доданд...

- Воқеан, меъёрҳои, ки Конститутсияи Тоҷикистон муқаррар кардааст, диққати олимон ва мутахассисони ҳуқуқшиносӣ ҷомеаи ҷаҳониро ҷалб намунодааст. Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси омӯзиши таҷрибаи байналмилалӣ, урфу одати мардуми тоҷик, бо назардошти арзишҳои миллии кишвари азизамон таҳия ва қабул гардида. Тоҷикон давлати демократӣ, ҳуқуқбунёд, дунявӣ, соҳибхиятёр ва ягона эътироф карда шуд. Ҳамин аст, ки олимони мутахассисони ҷаҳонӣ он ба ҳақиқат бале медиҳанд. Агар мо Конститутсия

сияи Ҷумҳурии Тоҷикистонро таҳлил намоем, маълум мегардад, ки дар он оид ба тамоми соҳаҳои ҳуқуқӣ кишвар меъёр муқаррар шудааст. Мушоҳидаи намунаи ҳолигӣ дар Конститутсияи мамлакатамон оид ба ин ё он соҳаи ҳуқуқӣ ғайримикон аст, зеро мустаҳкамии меъёрҳои он баргарафкунандаи тамоми камбудҳои эҳтимолият. Ба таври мушаххас ифоданамои иродаи халқи тоҷик дар дебоҳи Конститутсия арзиши ин санади ҳуқуқро дар миёни дигар давлатҳои ҷаҳон эътироф намуд.

Мақоми бехтаринро додан ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, пеш аз ҳама, дар он ифода меёбад, ки дар он иродаи халқи тоҷик ифода ёфтааст. Ин ҳуҷҷати тақдирсозро шаҳрвандони кишвар тавассути раъйпурсии умумихалқӣ қабул намунодаанд. Дар Тоҷикистон халқ баёнгарии соҳибхиятёрӣ ва сарчашмаи ягонаи ҳокимияти давлатӣ буда, онро бевосита ё ба воситаи вакилони худ амалӣ мегардонанд. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳокимият аз он халқ аст, ва халқ онро бевосита ё ба воситаи вакилонаш амалӣ мегардонад. Мафкураи ҳеч ҳизб, иттиҳодияи ҷамъиятӣ, динӣ, ҳаракат ва гурӯҳе наметавонад ба ҳайси мафкураи давлатӣ эътироф шавад ва ҳаёти ҷамъиятӣ дар асоси равияҳои гуногуни сиёсӣ ва мафкуравӣ инкишоф меёбад.

Меъёрҳои Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз нигоҳи ҳуқуқӣ мустаҳкам, пурра, пайдарҳам ба ҳисоб рафта, дар танзиманамои муносибатҳои ҷамъиятӣ нақши калон дорад. Бинобар ин, ин ҳуҷҷати тақдирсозро қоршиносони байналмилалӣ дар шумори даҳ Конститутсияи бехтарину мардумитарин давлатҳои узви Созмони амният ва ҳамкорӣ дар Аврупо эътироф намунодаанд, ки боиси ифтихори ҳар як шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон аст.

- Қонунҳои амал мекунанд, ки пеш аз замон соҳибистиқлолӣ қабул шуда бошанд?

- Айни ҳол чунин қонунҳо нестанд. Шояд санадҳои меъёрии ҳуқуқии зерқонунӣ бошанд. Бинобар ин, қонунгузор дар моддаи 9 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ» меъёр пешбини менамояд, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳибистиқлолӣ қабул нагаранд.

3) Назорати судӣ - судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин, назорати риояи қонунҳоро ба меъёрҳои Конститутсия амалӣ менамоянд. Агар суд муайян намояд, ки қонун ё муқарроти он бо Конститутсия номувофиқ аст, метавонад дар бораи бевътибор

рии Шӯравии Сотсиалистии (ҶШС) Тоҷикистон дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон то қабули қонун ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии дахлдор дар сурати ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии бай-

налмилалие, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, мухлифат накарданашон, амал мекунанд.

- Меҳомеи суҳбатро оид ба раванди мутобиканамои меъёрҳои қонунгузорӣ ба Конститутсияи идоме диҳем. Он чӣ гуна қараён мегард?

- Мувофиқи моддаи 10 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон эътибори олии ҳуқуқӣ дорад ва меъёрҳои он мустаҳкам амал менамоянд. Қонунҳо ва дигар санадҳои ҳуқуқие, ки хилофи Конститутсияанд, эътибори ҳуқуқӣ надоранд. Ин меъёри конститутсионӣ водор месозад, ки қонунгузорӣ механизмҳои доир ба таъмини волиоятӣ Конститутсия ва мутобиканамои меъёрҳои он бо қонунгузорию ба Конститутсияи пешбини намояд.

Якчанд механизмҳои мавҷуданд: 1) Назорати конститутсионӣ - Суди конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон назорат аз болои мутобикати қонунҳо ва санадҳои меъёрии ҳуқуқро ба Конститутсия амалӣ менамояд. Агар Суди конститутсионӣ қонун ё санади меъёрии ҳуқуқро ба Конститутсия номутобиқ ҳисобад, онро бевътибор эълон менамояд.

2) Экспертизаи ҳуқуқӣ - пеш аз қабули қонун ё санади меъёрии ҳуқуқӣ, онҳо аз экспертизаи ҳуқуқӣ бо мақсади мутобик будани онҳо бо Конститутсия мегузаранд. Ин имкон медиҳад, ки қонунҳо ё ин ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии ғайриконститутсионӣ қабул нагаранд.

3) Назорати судӣ - судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин, назорати риояи қонунҳоро ба меъёрҳои Конститутсия амалӣ менамоянд. Агар суд муайян намояд, ки қонун ё муқарроти он бо Конститутсия номувофиқ аст, метавонад дар бораи бевътибор

донистани он ба Суди конститутсионӣ муроҷиат намояд.

4) Назорати парламентӣ - Парлумони Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад, ки риояи қонунҳоро ба меъёрҳои Конститутсия назорат намояд. Агар қонун ба Конститутсия мувофиқат накунад, парламент метавонад онро тағйир диҳад ё бекор намояд.

5) Назорати ҷамъиятӣ - шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ доранд, агар онҳо ҳисоб намонанд, ки ҳуқуқу озодиҳои онҳо бо қонун ё санади меъёрии ҳуқуқии ғайриконститутсионӣ поймол шудааст, ба Суди конститутсионӣ ё дигар мақомоти ваколатдор муроҷиат намоянд.

Ҳамаи ин механизмҳои имкон медиҳанд, ки раванди мутобиканамои меъёрҳои қонунгузорӣ ба Конститутсия таъмин ва ҳуқуқу озодиҳои шаҳрвандон ҳифз гардад.

- Ислоҳоти конститутсионӣ ба рушди таҳкими давлатдорӣ то кадом андоза мусоидат кард?

- Меъёрҳои Конститутсияи абстрактӣ набуда, балки воқеан, дарҷгардида (меъёрҳои фаъл) мебошанд. Конститутсия на танҳо муносибатҳои ҷамъиятиро фаъолана танзим менамояд, балки ба таърихи навиин давлат бевосита таъсир мегузаронад.

Бинобар ин, бо назардошти таъмин намудани рушди бемайлону устувори ҷомеа ва амалӣ гардонидани мақсадаҳои стратегӣи халқи тоҷик 26-уми сентябри соли 1999, 22-юми июни соли 2003 ва 22-юми майи соли 2016 тавассути раъйпурсии умумихалқӣ ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тағйиру иловаҳо ворид карда шуд. Дар натиҷа, ин санади тақдирсоз боз ҳам мукамал гардида, хусусан рушҳои давлатдорӣ, ки заминаҳои зарурии ҳифзи истиқлолияти миллӣ, сулҳу субот ва ваҳдати миллиро таъмин мекунанд, устувор гардиданд.

Дар асоси тағйиру иловаҳо ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон 26-уми сентябри соли 1999 дар мамлакат парламенти касбии доимоамалкунанда таъсис ёфт ва тибқи тағйиру иловаҳо муҳлати ваколати Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳафт сол, муҳлати ваколати судҳо ба даҳ сол расонида шуд.

Дар натиҷаи тағйиру иловаҳои соли 2003 инсон ва ҳуқуқу озодиҳои ӯ арзиши олий эълон шуданд; раъйпурсии умумихалқӣ ва интиҳобот ҳамаҷун шакли олии ифодаи иродаи бевоситаи ҳокимияти халқ эътироф гардида; ҳизбҳои сиёсӣ чун унсурҳои низоми сиёсӣ шинохта шуданд; ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд чун мақсад, мазмун ва татбиқи қонунҳо, фаъолияти ҳокимияти қонунгузор, иҷроия ва маҳаллӣ, мақомоти худидораи маҳаллӣ эътироф шуданд; ҳуқуқӣ ҳар шахс ба баррасии парванда дар суди босалоҳият, мустақил ва бегараз эълон гардида; асосҳои демократии фаъолияти ҳизбҳои сиёсӣ мустаҳкам шуданд; тарғиби бадбинии иҷтимоӣ, наҷодӣ, миллӣ, динӣ ва забонӣ манъ шуд; вазифаи давлат дар соҳаи солимигардонии муҳити зист, инкишофи варазиш оммавӣ ва туризм мушаххас гардидаанд; ҳуқуқӣ шахс ба таҳлили умумии асосии ройгон дар муассисаҳои таълимии давлатӣ ва таҳлили ибтидоӣ, касбӣ, касбии миёна ва олий устувор гардида; синни 25-солагӣ ва таҳсилоти олий барои интиҳоб шудан ба мансаби вакили Маҷлиси намояндагон, синни 35 ва таҳсилоти олий барои аъзои Маҷлиси миллии муқаррар шуд; асосҳои қатъи ваколатҳои аъзои Маҷлиси миллий ва вакили Маҷлиси намояндагон мушаххас гардидаанд; салоҳияти Маҷлиси миллий ва Маҷлиси намояндагон ҳангоми гузаронидани ҷаласаҳои яқҷоя ва дар алоҳидагӣ танзим шуданд; салоҳияти Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мушаххас гардидаанд; муҳлати ваколати маҷлиси вакилонӣ халқ 5 сол муайян шуд; ба низоми судӣ, Суди иқтисодии ВМКБ, судҳои иқтисодии виллоятҳо ва шаҳри Душанбе дохил шуданд.

Дар тағйиру иловаҳои соли 2016 шакли идоракунӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбини карда шуда, институти Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат муқаррар гардида. Синни номзад ба интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва интиҳоб шудан ба узви Маҷлиси миллий ва вакили Маҷлиси намояндагон 30-солагӣ муқаррар гардида, як қатор тағйирот оид ба вазъи мақомоти судии кишвар, тағйиру иловаҳои техникӣ имлоӣ ва монанди инҳо ворид шуданд.

- Ташаққур барои суҳбат.

Шариф АТОБУЛЛОЕВ,
«Садон мардум»

Ҳар гоҳе таҷлили Рӯзи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон наздик меояд, беихтиёр дастӣ андеша моро ба замони қабули он мебарад, ёди он рӯзҳои барои мо басо сахту душвор дар зеҳн равшан мегардад. Он рӯзҳо вазъи низоҳат ҳассосу мураккаб ва тамоми талошҳо барои ба эътидол овардани он равона гардида буд. Қаби аз ҳама, мебоист собит гардад, ки ҷанги дохилӣ дар мамлакат таҳмиль буда, дар асл мо як миллати фарҳангпарвару дорои таърихи қадиму адабиёти пурғановат ҳастем, ки абармардони миллатамон дар ташаккули тамаддуни ҳаҷонӣ саҳми бориз гузоштаанд. Бояд дар ин рӯзҳо ҳар чӣ зудтар эътиמודу эътирофи ҷомеаи ҳаҷониро нисбат ба худ ба даст меовардем. Бо ҳаҳин мақсаду ҳадафи нек Роҳбарӣ тозаинтиҳоби Шӯрои Олий муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон 29-уми сентябри соли 1993 аз минбари баланди Созмони Милали Муттаҳид наҳустин бор бо забони ноби тоҷикӣ суҳанронӣ намуда, ҳадафҳои сулҳҷӯёна ва мақсаду мароми неку созандаи давлати моро ба самъи ҳаҷонён расониданд ва назари онҳоро нисбат ба мардуми мамлакат ва давлати тозаистиклоламон ба самти мусбат тағйир доданд. Он айдм дар қатори ба ифода овардани тарафҳои даргирӯ баргардонидани гуре-заҳо, ҳаҷмунин, қабули Конститутсияи низ аз табдиҳҳои басо муҳим арзёби мегардид ва Роҳбарӣ давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо савъ талоши беназир ва сарқату ғавфодорӣ ба миллату давлати хеш, сарфи назар аз вазъияти басо мураккабу печида, таъвонистанд, ки ин табдиҳҳои барои халқи азизамон басо сарнавиштосозро дар амал татбиқ намоянд.

Имсол аз қабули Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бисту нӯх сол сипарӣ мегардад, ки он яке аз беҳтарин дастовардҳои даврони соҳибистиқлолиамон эътироф гардидааст. Метаовон ақида кард, ки барои таҳия ва қабули он наздик ба ҳаҷор сол пушти сар шуд. Манзурам ин аст, ки Эъломияи Истиқлолияти ҶШС Тоҷикистон аз тарафи Совети Олии ҶШС Тоҷикистон аз

24 - уми августӣ соли 1990 қабул гардид, вале ҳанӯз ҳаи он замон ҶШС Тоҷикистон ба ҳайати ИҶШС дохил мешуд ва ҳаҳин падидаи сиёсӣ барои омодаозии лоиҳаи нави Конститутсия асоси ҳуқуқӣ гардид. Бо ин мақсад моҳи августӣ ҳаион сол ҳайати корӣ таъсис ёфта, ба кори хеш шурӯъ намуд. Давоми як сол лоиҳаи Конститутсия омода гардид, вале бо сабабҳои маълум қабули он ба таъхир афтод. Билоҳира, дар қатори дигар ҷумҳуриҳои ҳайати ИҶШС 9-уми сен-

КОНСТИТУТСИЯ - НОМАИ БАХТИ МИЛЛАТ

Барно САИДВАЛИЗОДА,
сардори Ҳадамоти иҷрои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, генерал - майори милитсия

тябри соли 1991 Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон низ эълон гардид. Орузи деринтизори миллатамон ҷомеаи амал пӯшид ва мо соҳибдавлат гаштему бароямон имкон муҳайёи гардид, ки ормонҳои миллиро дар амал татбиқ намоем. Бо назардошти ин падидаи сиёсии таърихӣ мебоист, ки лоиҳаи Конститутсияи давлати ба тозагӣ истиқлол-ёфта аз нав омода гардад ва соли 1992 ҳайати нави корӣ таъсис ёфт. Лоиҳа аз тарафи ҳуқуқшиносони вараида борҳо бозбӣни гардида, ба он тағйироту иловаҳои зарурӣ, ки дарҳури замон буданд, ворид шуд ва мебоист ба муҳокимаи умумихалқӣ гузошта мешуд, вале сар задани ҷанги таҳмилий боис ба он гардид, ки ин тадбир амалӣ нагардад. Бо гузашти соле аз миён аз сари нав ба масъалаи мавриди назар рӯҷӯ шуд ва дар Иҷлосияи Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 26-уми июни соли 1993 бо Қарори Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Раиси Шӯрои Олий муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон раиси комиссияи конститусионӣ интиҳоб гардидаанд. Вобаста ба шакли идоракунӣ давлатӣ ду

мардуми кишвар раъй доданд, ки сарна-вишти ояндаи худ ва давлати соҳибистиқло-ламон дар ҳаҷорҷубаи ҳаҳин Конститутсияи барномарезӣ шавад. Аз ҳаҳин ҷост, ки Конститутсияи мавриди назарро Конститутсияи мардумӣ меғуянд ва ҳар сол рӯзи қабул гардиданашро таҷлил менамоем.

Маврид ба зикр аст, ки моддаи 1-уми Конститутсияи давлати моро бо сифатҳои соҳибихтиёр, демократӣ, дунявӣ, ягона ва иҷтимоӣ муаррифӣ менамояд. Як ҷиҳати фарқнудани он аз дигар конститутсияҳои қабли дар он зоҳир мегардад, ки аз як су-волияти меъёрҳои қонун, санадҳои ҳуқуқӣ байналмилалиро муқаррар мекунад, аз сӯйи дигар вазъи ҳуқуқӣ инсон ва шаҳрвандро мушаххас менамояд.

Маҳз, Конститутсияи ормонҳои давлатдо-рию манфиатҳои миллии моро ифода карда, ҳаҷонён мамлакатаи моро ҳаҷмун субъекти комилҳуқуқӣ муносибатҳои байналмилалӣ, татбиқнудани сиёсати дарҳои боз шинох-танду эътироф намууданд.

Қайд кардан бамаврид аст, ки омили

мардумсолорӣ ва арҷгузорӣ ба ҳуқуқу озо-диҳи инсон дар Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мақоми аввал меистад. Боби 2 - юми Конститутсияи ҳуқуқ, озодӣ, вазифаҳои асосии инсон ва шаҳрванд ном дорад ва 34 моддаи Конститутсия ва ё аз се як ҳиссаи он ба ин мавзӯи баҳшида шуда, инсон, ҳуқуқ ва озодиҳи уро аризиши олий эътироф намуудааст.

Дар моддаҳои 5 ва 14 омадааст: «Инсон, ҳуқуқ ва озодиҳи у арзиши олий мебошанд.

Ҳаёт, қадр, номус ва дигар ҳуқуқҳои фитрии инсон дахлнопазиранд. Ҳуқуқу озодиҳи инсон ва шаҳрвандро давлат эътироф, риоя ва ҳифз менамояд. Ҳуқуқу озодиҳи инсон ва шаҳрванд ба воситаи Конститутсия, қонунҳои ҷумҳурий ва санадҳои ҳуқуқӣ байналмилалӣ, ки аз тарафи Тоҷикистон эътироф шудаанд, ҳифз мегардад».

Мусаллам аст, ки дар мамлакатаи мо намоёндагони дигар миллатҳо низ ҳаёт ба сар мегаранд, Тоҷикистонро ватани худ медонанд ва соҳиби забони хешанд. Аз ҳа-мин лиҳоз, мавқеи қорбурди забон ба таври мушаххас дар моддаи 2 - юми Конститутсияи муайян гардидааст: «Забони давлатии Тоҷи-кистон забони тоҷикӣ аст. Забони русӣ ҳаҷ-мун забони муоширати байни миллатҳо амал мекунад. Ҳамаи миллатҳо ва халқиятҳое, ки дар ҳудуди ҷумҳурий зиндагӣ мекунад,

ҳуқуқ доранд аз забони модариашон озодона истифода кунанд».

Боиси ифтиҳор аст, ки Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи қорши-носону мутахассисони дигар давлатҳо баҳои баланд гирифта, Созмони амният ва ҳаҷморӣ Аврупо онро дар қатори даҳ конститутсияи беҳтарини давлатҳои аъзои худ эътироф намууд.

Ҷумҳурии Тоҷикистон баъд аз касби соҳибистиқлолӣ ҳаҷмун давлати мустақил, аз тарафи 192 давлат эътироф гардида, бо 183 мамлакат муносибатҳои дипломатиро ба роҳ монд ва ҳаҷмазон, узви комилҳуқуқӣ ҳамаи созмонҳои байналмилалӣ ми-н-тақавӣ гардида, дар онҳо овозу мавқеи худ-ро дорад ва дар ҳалли масъалаҳои ҳаҷонӣ фаъолона ширкат вараида, иштирокдори беш аз 170 конвенсияи байналмилалӣ мебошад. Риоя ва иҷрои ҳуқуқҳои байнал-милалӣ аз тарафи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар моддаи 10 - уми Конститутсия ба таври возеҳу равшан ифода ёфтааст: «Санадҳои ҳуқуқӣ байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, қисми таркибии низоми ҳуқуқӣи ҷумҳуриро ташкил ме-диҳанд. Агар қонунҳои ҷумҳурий ба санадҳои ҳуқуқӣ байналмилалӣи эътирофшуда мутобиқат накунад, меъёрҳои санадҳои байналмилалӣ амал мекунад. Қонунҳо ва санадҳои ҳуқуқӣ байналмилалӣ, ки Тоҷи-кистон эътироф кардааст, пас аз интишори расмӣ амал мекунад».

Конститутсияи қафили пойдории ҳифзи ҳуқуқу озодиҳи шаҳрвандон, сулҳу субот ва тинҷию оромӣ дар ҷомеа буда, сиёсати имрӯзгаи Ҷумҳурии Тоҷикистонро бо сар-варии Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон роҳандозӣ менамояд.

Имрӯз собит гардид, ки Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистонро бо назардошти та-моми омилҳо одилонатарин ҳуҷрати ҳуқуқӣ мебошад. Инчунин, бо назардошти рудиҳи муносибатҳои нави ҷамъияти барои тақвия-ти меъёрҳои Конститутсия бо роҳи раъйпу-рӣ ба он тағйирӯ иловаҳо ворид мегардад.

Ҷун дар арафаи Рӯзи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор дорем, ин ҷашни фарҳундор, ки дар созандагӣ, ҳушрӯзӣ ва саодатмандии сокинони мамлакат замина-гузор аст, ба мардуми кишвари азизамон самимона муборакбод меғуям.

Ҷӯрабек МУЪМИН

ҚОНУНИ БАХТ

Соҳиби бахтему тахтем,
Соҳиби сулҳему ваҳдат,
Соҳиби раҳти фароғат,
Соҳиби мулки саодат.

Бахти мо - Қонуни миллат,
Тахти мо - Қонуни миллат,
Тоҷикостон олами ҳақ,
Нақби мо - Қонуни миллат.

Парчами мо партавафшон
Дар фазои Тоҷикостон.
Шӯҳрати моро ғузаёд
Аз замин то авҷи кайҳон.

Мо ба ақли худ бисозем
Давлати барҷои миллат.
Мо ба азми худ ғузоём
Шӯҳрати волои миллат.

Мо, ки аз қисмат нанолем,
Дастӣ ҳаи мо ҳаи бимонем.
Ин нубо аз дил барорем,
Безаволем, ҷовидонем!

Тарс аз душман надорем,
Ҷунки соҳибқудирорем.
Ҳар яке ҷун марзи номус,
Ҳар қадоми мо ҳисорем.

Шашуми ноябри соли 1994 аввалин Конститутсияи давлати соҳибистиқлоли Тоҷикистон тариқи раъйпурсии умумихалқӣ қабул карда шуд. Ин санад ифодагари азму иродаи мардум роҳи минбаъдаи рушду тақомули ҷомеаи мардуми моро муайян намуда, ба низои медардорд. Ёдовар шудан бамав-рид аст, ки се соли наҳустини фазои соҳибистиқлолӣ, яъне солҳои 1991-1994 солҳои пурушӯб ва давраи ҷустуҷӯи ҷавоби мушаххас ба саволҳое буданд, ки мо ба чӣ гуна сохти иҷтимоӣ ва низоми давлатдорӣ эҳтиёҷ дорем, ояндаи ҷомеа ва давлатро дар доираи кадом низоми сиёсӣ ва арзишу меъёрҳои иҷтимоӣ дидан меҳохем, ормонҳои миллии дар давоми ҳазорсолаҳо ташаккулёфтаамонро бо кадом роҳу равиш амалӣ менамоем. Давоми се соли низоҳат сангин ва заҳмату талошҳои пай-гирона бо иштироки бевоситаи мардуми мамлакат Конститутсияи давлати мустақили Тоҷикистон таҳия, муҳокима ва қабул гардид. Мардум бо қабули Конститутсия ба ҳамаи саволҳои гузашташуда ҷавоби дақиқ пайдо карда, роҳи эъморӣ давлати демократию ҳуқуқбунёд ва дунявиро иҷтимоиро пеш гирифт. Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳаҷмун бағбарӣ таносуби воқеии ҳамаи неруҳои иҷтимоии ҷомеа ва ҷавобгӯи манфиатҳои он буда, давлатро бунёд гузошт, ки ба ҷуз аз хизмат ба мардум ва амалисозии ормонҳои онҳо дигар мақсаде надорад.

Бо қарори Суди шаҳри Душанбе Саидбасир Ҳабибзода доир ба мақом ва манзалати Конститутсия дар давлати соҳибистиқлол ҳаи суҳбат шудем.

Ў сараввал зикр кард, ки ин санади тақдирсоз, пеш аз ҳама, таъмини волюияти қонун, натиҷаи хирад ва заковати фитрии халқи Тоҷикистон аст, зеро халқ созандаи таърих ва ҳаёти мустақилонаи ҳар давлат мебошад. Эъморӣ давлати мустақил ва пайваст ба ҳаҷони муосир низ самараи тафак-

қарор додааст, аввалин маротиба дар таърихи Тоҷикистон ҳуқуқу озодиҳи инсонро ҳаҷмун арзиши олий ва заволнопазир эътироф намудааст.

Ҳар гуна ҷомеа, махсусан ҷомеаи рӯ ба инкишоф, доимо дар ҳолати тағйирӯ дигаргунҳои кулӣ қарор дорад аз ҷомеаи мо

муддат ва дарозмуддати давлатӣ, ҳулоса, ба шароити имкониятҳо ва ба сатҳи пешрафти иқтисодию иҷтимоии мамлакат вобаста ме-бошад. Қонуни асосӣ инсон ва ҳуқуқу озодиҳи уро ба сифати арзиши олий эълон намуда, мақсад ва мазмуни фаъолияти мақомоти қонунгузор, иҷроия, маҳаллӣ ва

КОНСТИТУТСИЯ - БАЁНГАРИ ВОҚЕИИ ҚОНУНҲОИ ИҶТИМОИИ ҶОМЕА

кур ва заҳмати мардуми шарифи кишвар мебошад, ки имрӯз онро бо номи Тоҷикистон мешиносанд ва мавқеи онро дар мавриди ҳаллу фасли масоили умдаи байнал-милалӣ эҳтиром мекунад. Зикр кардан бамаврид аст, ки таҳия, муҳокима ва қабули Конститутсияи давлати соҳибистиқлоли Тоҷикис-тон дар асл баъди Иҷлосияи таъ-рихӣи XVI Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон шурӯъ гардида, ҳаҷмун натиҷаи татбиқи қарорҳои таъри-ҳи он сурат гирифта буд. Лоиҳаи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷи-кистон аз ҷониби мутахассисону қоршиносони маърузи як қатор кишварҳои ҳаҷон баланд арзёби гардид.

Қабули Конститутсия баён-гари ворид шудани Тоҷикистон ба марҳилаи сифатан нави таъ-рихи инкишоф буда, дар ҳамаи соҳаҳои ҳаёт давраи дигаргунҳои кулпиро оғоз намууд. Аз ҷониби ақли илм ва созмонҳои бонуфузи байналмилалӣ ба таври сазовор қардашноси гардидаи ин са-нади таърихӣ, ҳаҷмун наҳустин эъломия доир ба ҳуқуқҳои фитрии инсон дар таърихи башар аст. Конститутсия ба сифати қонуни олий заминаҳои ҳуқуқӣи пешрафти ҷомеаро аз тариқи қабули қо-нунҳои нав гузошта, муносибатҳои ҷамъиятии гуногунро таҳти танзим қарор дода, асосҳои ҳуқуқӣи рушду тақомули минбаъдаи ҷунин муно-сибатҳоро фароҳам овард.

Дар Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асосҳои ҳуқуқӣи дав-лати соҳибистиқлоли тоҷикон, дахлнопазирӣи ҳудуди кишвар, шакли давлатдорӣ, моҳият ва вазифаҳои давлат, ҳуқуқ ва озо-диҳи инсон ва шаҳрванд, ҳимояи ҳадафҳо ва манфиатҳои миллий, забони давлатӣ, рамзҳои дав-латӣ, ҳадафҳои сиёсати дохилӣ ва хориҷӣ, асосҳои иқтисодию сиёсӣ, иҷтимоию фарҳангии дав-лат ва ҷомеаи Тоҷикистон эълон шудаанд. Моҳияти демократии Конститутсияи Тоҷикистон, қаби аз ҳама, дар эътироф гардидаи халқ ҳаҷмун сарҷашмаи ҳоҳмияти давлатӣ ифода меёбад. Баҳши муфассаси он, ки ҳуқуқу озодиҳи инсон ва шаҳрвандо таҳти танзим

низ аз ин қонунмандии иҷтимоӣ истисно нест. Бо назардошти дастовардҳои нав ба нави ҷо-меа зарурати ворид намуудани тағйирӯ иловаҳо ба Конститутсияи Тоҷикистон ба миён омад, ки дар натиҷа моддаҳои нопурраи онро қомилтар гардонд. Дар натиҷаи се ислохоти конститусионӣ аввалин маротиба дар таърихи сиёсии мамлакат парламенти дупалата, тақмили мақомоти иҷроия ва соҳ-тори иқтисодии давлат, баланд бардоштани сатҳи мустақилияти мақомоти судӣ, эътирофи инсон, ҳуқуқ ва озодиҳи у ба сифати арзиши олий ва дигар низоҳду ан-дешаҳои демократӣ ба Консти-тутсияи мо ворид гардидаанд. Ин ҳама навоварихи конститусионӣ барои пойдогу устувор гардидани сулҳу субот ва ваҳдати миллий, оғози раванди татбиқи ҳадафҳои стратегии давлат ва баланд бар-доштани сатҳи сифати зиндагии мардум шароити мусонд фароҳам овард.

Саидбасир Ҳабибзода афзуд, ки Конститутсияи мазмуни демок-ратӣ, ҳуқуқбунёдӣ, дунявӣ ва иҷтимоӣ давлати Тоҷикистонро муқаррар мекунад, ки барои пурра татбиқ шудани ин мафҳуму ар-зишҳо ба сифати ормонҳои марду-ми мо вақту замони муайян зарур аст. Татбиқи меъёрҳои зикршуда, пеш аз ҳама, ба пешрафти ҳаёти ҷомеа, иҷрои барномаҳои кӯтоҳ-

худидоракунӣи маҳаллӣро муайян мекунад. Ин ҷунин маъни дорад, ки қонунҳо набояд қондиҳи рафто-реро муайян намуанд, ки ба ҳуқуқу озодиҳи инсон мувофиқ набо-шанд ё онҳоро ҳалалдор созанд, инчунин ҳамаи шоҳаҳои ҳоҳмияти давлатӣ ва шаҳсонӣ мансабдор бояд дар фаъолиятҳои ҳуқуқу озодиҳи инсонро ба инобат ги-рифта, набояд амале муҳолифи он содир намуанд. Тоҷикистон, ин-чунин, як силсила ҳуқуқу озодиҳи фитрии инсон, аз ҷумла ҳуқуқ ба ҳаёт, ҳуқуқ ба дахлнопазирӣи шахсӣ, манзил, озодини эътиқод, озодини интиҳоби маҳалли зист ва дигар ҳуқуқу озодиҳоро муқаррар намууда, ҳифзи судии онҳоро қафо-лат додааст.

Давлат дар доираи талаботи Конститутсияи ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ, аз ҷумла ҳимояи оила, ҳифзи кӯдакони ятиму маъёб ва таҳсилу табобати шаҳрвандонро қафолат медиҳад. Дар баробари ин, фаромуш набояд кард, ки дар ҷомеаи оозд ва давлати демократӣ ҳар фард дар баробари ҳуқуқу озодиҳи фитрий, ҳаҷмунин, дар назди давлат ва ҷомеа масъулу уҳдадор мебошад. Ба ибораи ди-гар, озодиҳи мо сарҳад дорад ва сарҳади озоди дар доираи қонун, адлу ифсоф, манфиатҳои умум ва дигар арзишҳои башарӣ муайян карда мешавад.

- Эътирофи соҳибихтиёрии давлати Тоҷикистон ба василаи Конститутсияи он, бешубҳа, аз ҷумлаи арзишҳои гаронбаҳои мил-лат мебошад, зеро маҳз соҳибих-тиёрию истиқлолият барои миллат имкони интиҳоби озодонаи роҳи пешрафти мустақилназоро фа-роҳам оварда, халқро ба ҳаҷонён ҳаҷмун соҳибдавлату соҳибқудрат муаррифӣ мекунад. - Ин лиҳоз, танҳо дар сурати эҳсоси масъули-яти шаҳрвандӣ ва иҷрои уҳдадо-риҳои конститусионӣ дар ҷомеа субот ва тартибу интизом пойдор ва таъмини волюияти қонун, тар-тиботи ҳуқуқӣ, амнияти давлат ва ҷомеа имконпазир мегардад, - ҳу-лоса кард Саидбасир Ҳабибзода.

Раҳмонӣ ҲАБИБОВ,
«Садои мардум»

СИПАРИ БОЭЪТИМОДИ САОДАТИ МАРДУМ

Дунбонаи қоре ба автобуси №15 нишастам.
Автобус занбурҳонро мемонд. Кадоме аз онҳо ба кадоме чӣ гуфтан меҳост, маълум набуд. Гуфтан боду шунидан не. Ба ҳомӯшӣ даъват кардани онҳо нис қўшиши беҳуда буд. Ду ҷавонзан завқнудон ба аҳволи онҳо нигоҳ карда меҳандиданд. Аз духтарчае фаҳидам, ки онҳоро сарҷамъ ба тамошои барномаи сиркие оварданду дар назди-кии маҳаллаи Ховарон фаромаданианд. Ба ҳеҷраи он дўстўрунҳо ниғариста, ҳама ғамҳоро лаҳзае фаромуш кардам ва беиҳ-тиёр ҳоли зори кўдакони зери сояи ҷанг дар баъзе кишварҳои ҳаҷон пешӣ назарам омад. Гиребони шурӯ аз тинҷию ободии кишвар доштам. Дар фурумад ба он ду зан гуфтам, ки бигуздор доимо зери ҳаҳин гуна шавқуну ғалоғула ва овозҳои кўдакон бошем, зери са-дои даҳшати ҷанг, кўдакони тамоми дунёро ҳаҳин хандаю шодини кўдакони тоҷиқ насиб гардад. Бигуздор, оташи ҷанг дар ҳама олам ба таври абадӣ ҳомўш бошад!

Ҳаҳин аст яке аз маъниҳои низоҳат содаю оммафаҳми мафҳуми яке аз дастовардҳои бу-зургии даврони Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон - Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон. Санади олие дар рисолати ҳифзу ҳимоя, таъмини амнияту осоиштагии мардум ва пешрафти гул-гул-шукӯфӣи Ватан, қонунсолорӣ ва қафолат ва сипари боэътимоди саодати миллат.

Имрӯз ба навиштан шояд осон намуад, аммо набояд фаромўш намуад, ки рўзгори босаодат барои мо осон насб нагардидааст. Он чӣ осон муассар

гардида буд, Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон буд, вале хоинону душманони миллат онро ҷашми дидан надоштан, низоъ анғехта меҳостанд, онро аз миён бардоранд. Маҳз, дар ҳаҳин марҳилаи тақдирсозӣ миллат бо роҳба-рии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҷавонмардонӣ бонангу номус, ватандўсти миллат ҷон ба қафи даст гирифта, ба мубориза ба муқобили қуваҳои аҳримани бар-хостанд. Мутаассифона, бисёрҳои дар мубориза барои ҳимоя ва барқаророзии Ҳукумати консти-тутсионии Тоҷикистон ҷони азизи худро аз даст доданд, то ки мо тавонем дар фазои сулҳу осоиш умр ба сар бубарем. Он чӣ бояд насб ба насб дар ёд дошта бошем ва нагузорем, ки дигарбора пою қадами наҳси тоғидаи дастудилнопок ба сарзамини муқаддаси мо бирасад.

Дар ин замина аввалин санади ояндасоз - Кон-ститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон 6-уми ноябри соли 1994 дар раъйпурсии умумихалқӣ қабул шуд ва дар се марҳилаи баъдӣ боз ҳам тариқи раъйпурсии умумихалқӣ ба он тағйирӯ иловаҳо ворид карда шудаанд. Муқаддасоти ин ҳуҷрати муҳими давлатӣ ҳаи дар он зоҳир мегардад, ки рисолати роҳнамо-иро дар худ ифода менамояд. Бе доштани Консти-тутсияи муқаммал, ҷавобгӯи талаботи давру замон, ифодагари тамоми ормонҳои миллий бақои низоми давлату давлатдорӣ имкон надорад. Ҳушбахтона, ба он нигоҳ накарда, ки қабули Конститутсия ба давраи ҳеле ҳассосу мушкӣи рост омада буд, он аз сӯфатарифи ва беҳтарини қонунҳои асосӣ дар ҳаҷон эътироф гардидааст. Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таҷассуми олиии низоми қонунмандӣ

буда, он барои насбҳои гузашта, ҳозира ва оянда масъулу роҳнамо мебошад, зеро он таъмини соҳиб-ихтиёрии давлати худ, пешрафти онро дарк ва озоиди ҳуқуқи шаҳро муқаддас арзёби менамояд. Ҳамазон, барборҳуқуқӣ ва дўстии тамоми мил-лату халқиятҳоро эътироф карда, бунёди ҷомеаи адолатпарварро вазифаи худ қарор медиҳад.

Боиси ҳурандист, ки фарҳанги эҳтирому арҷ-гузорию тоҷикон ба арзишҳои муқаддаси миллий, аз ҷумла Конститутсия, дар сатҳи хеле баланд қарор дорад. Яъне, беъҳтиромию ҳиёнат ва таҳқир ба арзишҳои муқаддас боис ба эҷоди мушкилию бадбаҳтияҳо мегардад. Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон давоми 29 соли мавҷудият бузургиро шаҳоматашро собит сохт. Бо шарофати он имрӯз Тоҷикистон дар қатори кишварҳои амнатрини дунё қарор гирифта, бомаҳор дар сохтани давлати дунявӣ, демократӣ ва ҳуқуқбунёд пеш рафта исто-дааст. Имрӯзҳо дар қатори шаҳрвандони Тоҷикис-тон намоёндагони бисёре аз халқияту миллатҳои хориҷи дуру наздики ҳаҷон озодона пайи таҳсилу қор ва зиндагӣ мебошанд. Тоҷикистони азизи мо ба таври шинохтанашаванда симои худро тағйир дода, ба яке аз мамлакатҳои ободу зебо табдил ёфтааст, ки ҳамаи ин маҳз, бо шарофати Конститутсия ба вуқӯъ пайвастааст ва месазад, ки мо онро дар замони хеле ҳаи ҳассосу ноустувории сиёсии ҳаҷон ҷун гаҳваракӣ чашм ҳифз намоем, зеро ки риоя, итоат, эҳтиром ва арҷгузорӣ ба қонунҳои давлат қафолати беҳатарӣ, тинҷию осуади ва пешрафти миллату давлат маҳсуб меёбад.

Мирзо РУСТАМЗОДА, «Садои мардум»

Хонандагони азиз, шумо метавонед хабару гузориш, матолиби муқаммалу таҳлилий ва шакли электрони рӯзнамаи «Садои мардум»- ро аз сомонаи интернетии рӯзнама бо нишони WWW.SADOIMARDUM.TJ дастрас намоед.

БА ТАВАЧҚУҲИ ПУДРАТЧИЁН ВА МОЛПРАСОНҲО!

ДАЪВАТНОМАИ ИШТИРОК ДАР ОЗМУНИ ХАРИД

Агенти харида давлатии мол, кор ва хизматрасони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд - мақомоти ваколатдор) ва ташкилтоҳи харидор довлтабони салоҳиятдорро барои иштирок дар озмунҳои харидаи номгӯии зерини мол, кор ва хизматрасонӣ, ки дар як давр гузаронида мешаванд, даъват менамоянд:

т/р	№ ДИО	Ташкилоти харидор	Мавзӯи харид	Усули харид	Навъи харид	Миқдори номгӯӣ	Санаи анҷоми кабули дархостҳо
1	418550	Корхонаи фаръии «Шахтаи Фон - Ягноби»-и Корхонаи воҳиди давлатии «Ангисти Тоҷик»	Хӯроқворӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	38	17.11.2023 15:20:01
2	418561	Корхонаи воҳиди давлатии Бонки саноативу содироти Тоҷикистон «Саноатсодиротбанк»	Хизматрасонӣ оид ба истеҳсоли тақвим, рӯзнома, дафтар, қалам, сумка, ароматизатор (хушбӯйкунанда) ва комплекти ВВП	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Хизматрасонӣ	1	17.11.2023 15:30:00
3	418562	Кумитаи ҳифзи муҳити зисти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Сохтмони бинои маъмурии бахши ҳифзи муҳити зист дар ноҳияи Балҷувон	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	17.11.2023 15:55:00
4	418563	Муассисаи давлатии «Маркази тиббии Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон»	Дастгоҳ ва таҷҳизоти тиббӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	15	17.11.2023 16:30:00
5	418564	Донишгоҳи миллии Тоҷикистон	Таъмири хобгоҳи №4, воқеъ дар кӯчаи Маяковский - 70/2, таъмири хобгоҳи №5, воқеъ дар кӯчаи Борбад - 48/16 ва таъмири хобгоҳи №6, воқеъ дар маҳаллаи Буни Ҳисорак	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	20.11.2023 08:00:00
6	418576	Агенти харида давлатии мол, кор ва хизматрасони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ВМКБ	Ангист	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	3	20.11.2023 08:40:00
7	418577	Комиссариати ҳарбии ВМКБ	Бензини навъи АИ-92	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	1	20.11.2023 08:50:00
8	418569	Муассисаи давлатии «Беморхонаи марказӣ»-и шаҳри Исфара	Таҷҳизоти тиббӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	4	20.11.2023 09:21:21
9	418578	Прокуратураи вилояти Хатлон	Бензин	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	1	20.11.2023 09:40:10
10	418579	Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав	Экран, микшер ва стабилизатор	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	3	20.11.2023 09:50:10
11	418551	Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №1-и ноҳияи Сангвор	Хӯроқворӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	28	20.11.2023 10:03:30
12	418566	Мактаб - интернати миёнаи махсуси санъати ҷумҳуриявии ба номи Мира-тулло Атоев	Хӯроқворӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	21	20.11.2023 10:10:10
13	418580	Муассисаи давлатии вилоятии «Хатлонсинамо»	Аксессуар барои видеокамераи Red	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	14	20.11.2023 10:10:55
14	418581	Муассисаи давлатии таълимии «Коллеҷи тиббӣ»-и ноҳияи Евон	Таъмири ҷории бинои муассиса	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	20.11.2023 10:45:35
15	418582	Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино	Корҳои васламонӣ дар самти насбнамоии низомии сигналдиҳандаи зиддидӯштор, васл ва насб намунаҳои таҷҳизоти воситаи воқифкунанда аз сӯхтор барои ошхонаи хобгоҳи №6 ва ошхонаи хобгоҳи №7	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	20.11.2023 11:40:00
16	418583	Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Таҷҳизот барои системаи алоқои конференсӣ ва системаи тақсими тоҷраҳои овоз (аудио)	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	25	20.11.2023 14:35:00
17	418567	Муассисаи давлатии «Маркази стоматологӣ»-и Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон	Мебел	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	4	20.11.2023 16:45:55
18	418570	Раёсати фарҳанги вилояти Сугд	Иҷораи 2 адад таҷҳизоти «Пуш-ка-конфетти» ва истеҳсоли бутафори «Ҳуҷҷои оҳанин»	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Хизматрасонӣ	2	20.11.2023 17:10:10
19	418571	Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Сугд	Бензин ва сӯзишвории дизелӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	2	20.11.2023 17:10:10
20	418572	Корхонаи воҳиди давлатии коммуналӣ «Меҳмонхонаи Сугдён»-и шаҳри Хучанд	Лифти боркашон	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	1	20.11.2023 17:10:10
21	418573	Беморхонаи клиникавии №1-и шаҳри Хучанд	Таҷҳизоти тиббӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	4	20.11.2023 17:10:10
22	418574	Муассисаи давлатии «Маркази вилоятии барқарорсозӣ ва солимгардонии кӯдакон» дар вилояти Сугд	Хӯроқворӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	28	20.11.2023 17:10:10
23	418575	Муассисаи давлатии «Маҷмаи фарҳангии таърихӣи «Қалъаи Хучанд»»	Молҳои хоҷагидорӣ, ниҳоли гул, инсектисид, нуриҳои маъдадӣ, дастгоҳи бисерфунксионалӣ (ДБ - принтер) ва диски дурушт	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	37	20.11.2023 17:10:10
24	418568	Раёсати Ҳадамоти давлатии оташнишонии вилояти Сугд	Сохтмони бинои КМ 36-уми ХХДО оид ба муҳофизати ноҳияи Бобочон Гафуров (идомаи корҳо)	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	20.11.2023 18:09:09
25	418584	Агенти сугуртани иҷтимоӣ ва нафақаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Молҳои хоҷагидорӣ, канселлярӣ, картриҷ ва таҷҳизоти техникӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	8	21.11.2023 14:40:00
26	418585	Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Молҳои канселлярӣ, машиш, электротехникӣ, масолеҳи истеъмолии барои таҷҳизоти идоравӣ, кабелҳо, таҷҳизоти идоравӣ, телефонҳои статсионарӣ ва ID-картаҳои мушхассас	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	111	20.11.2023 08:50:00
27	418588	Муассисаи давлатии «Маркази ҷумҳуриявии таъвобишӣ ва ёлӯбоши доимии пиронсолон ва маъёбон» дар ноҳияи Кӯшонӣён	Хӯроқворӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	43	21.11.2023 08:55:35
28	418586	Раёсати иҷрои ҷазои ҷанояти вилояти Сугд	Молҳои хоҷагидорӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	15	21.11.2023 08:55:55
29	418587	Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айӣӣ»	Маҷмӯаи низомии назоратӣ - дастрасӣ, иҷозатнома ва ноқил	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	10	21.11.2023 09:00:00
30	418589	Муассисаи давлатии Телевизиони мусиқии Тоҷикистон «Шаҳнавоз»	Бензин	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	1	21.11.2023 09:00:00
31	418590	Муассисаи давлатии «Нигоҳдории роҳҳои автомобилгард»-и ноҳияи Сангвор	Сӯзишвории дизелӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	1	21.11.2023 10:24:07
32	418591	Муассисаи давлатии таълимии «Коллеҷи информатика ва техникаи компютерӣ»-и шаҳри Душанбе	Молҳои канселлярӣ ва хоҷагидорӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	28	21.11.2023 10:25:21
33	418593	Кумитаи давлатии идораи замин ва геодезии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Тахеометри электронӣ, нивелири рақамӣ ва рейкаи инварӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	3	21.11.2023 10:50:00
34	418592	Муассисаи давлатии «Маркази миллии беморхори сил, шув ва ҷарроҳии қафаси сина»-и Маҷитон	Техникаи машиш, молҳои хоҷагидорӣ, барқӣ, сантехникӣ, масолеҳи сохтмонӣ, қисмҳои эҳтиётӣ ва равангҳои молдани барои воситаҳои нақлиёт, пории органикӣ ва оташхӯшкунак	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	48	21.11.2023 10:50:37
35	418595	Муассисаи давлатии таълимии «Литсей касбӣ - техникӣ»-и ноҳияи Тоҷикобод	Хӯроқворӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	15	21.11.2023 11:15:24
36	418594	Муассисаи давлатии таълимии «Мактаб - интернати таҳсилоти умумии ҷумҳуриявии тамоқии варзишии ба номи И. Ҳасанов»	Хӯроқворӣ, оташхӯшкунак ва молҳои хоҷагидорӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	24	21.11.2023 11:15:27
37	418596	Маркази клиникавӣ - эндокринологии вилояти Сугд дар шаҳри Хучанд	Таҷҳизоти тиббӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	2	21.11.2023 11:38:38
38	418597	Муассисаи давлатии таълимии «Гимназияи №3 барои хонандагонӣ болаёқат»-и шаҳри Душанбе	Таъмири ҷории бинои муассиса	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	21.11.2023 12:00:00
39	418600	Мактаб - интернати миёнаи махсуси санъати ҷумҳуриявии ба номи Мира-тулло Атоев	Молҳои хоҷагидорӣ, канселлярӣ, барқӣ ва маҳлули гигиенаи шахсӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	40	21.11.2023 14:05:00

Озмунҳои харид дар Портالي харидаи электронии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон <https://eprocurement.gov.tj> баргузор мегарданд.

Довталабон барои иштирок дар озмунҳо бояд дар Портали харидаи электронии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шаванд. Бақайдгирӣ ройгон анҷом дода шуда, довталабон метавонанд барои қумак барои бақайдгирӣ ва ишти-

рок дар озмунҳо ба Ҳадамоти дастгирии истифодабарандагонии Портал муроҷиат намоянд.

Довталабоне, ки хоҳиши дар озмун иштирок кардан доранд, баъди супоридани ҳаққи бебозгашт тавассути филиалҳои БДА «Амонатбонк»-и барномаи мобилии «Амонатмобайл», ҳуҷҷатҳои тендерии худро бояд то вақти дар сӯтунӣ «Сана ва вақти кушодани лифтофаҳо» муайяншуда

да пешниҳод намоянд. Мухлати муқарраршуда муҳлатест, ки баъди анҷоми вақт аз довталабон пешниҳодот қабул карда намешавад.

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, кӯчаи Шота Руставели - 22.

Ҳадамоти дастгирии истифодабарандагонии Портали харидаи электронии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон: 446000304.

КОРХОНАИ ВОҲИДИ ДАВЛАТӢ ОИД БА ТАШКИЛИ ФУРӯШИ АМВОЛИ ДАВЛАТИИ КУМИТАИ ДАВЛАТИИ САРМОЯГУЗОРӢ ВА ИДОРАИ АМВОЛИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

23-юми ноябри соли 2023 музоядаҳои №40, №41, №42 ва №43-ро оид ба фурӯши амволҳои мусодирагардида барпо менамояд:

Музоядаи № 40

т/р	Номгӯи амвол	Воҳиди ченак	Миқдор	Нархи ибтидоӣ (бо сомони)
1	Либосҳои кӯдакона	адад	2976	8705
2	Кати ҷубин бе болопуш	адад	1	1901
3	Соатҳои гуногуни занона	адад	52	101
4	Мониторҳои тамғаи «Dell»	адад	5	195
5	Протсессори тамғаи «Dell»	адад	5	585
6	Мушаки компютер	адад	4	16
7	Клавиатура	адад	4	25
8	Либосҳои кӯдакона	кг	283	1931
9	Даричаҳои пулодин	адад	110	1287
10	Соатҳои дастии гуногунтамаға	адад	360	3672
11	Монитор, мушак ва клавиатура (таъмирталаб)	адад	3	555
12	Куртачаи кӯдаконаи рангаши сурх	адад	1	5
13	Колпичаи андозаи 2x3 (фарсудашуда)	адад	1	24
14	Фиттаи бой (PES 2019)	адад	1	63
15	Дастаки ҷойстик (DualShock - 4)	адад	1	98
16	Стакани якарата (одноразовий)	адад	800	208
17	Дарзимол	адад	93	3418
18	Шалвар (брижа)	кг	554	20360
19	Махсулоти ришта	кг	149	704
20	Ласинаи духтарона	адад	140	1323
21	Қисмҳои эҳтиётӣ трактор	адад	89	17569
22	Ҷӯробҳои кӯдакона, занона ва ҷӯробҳои кӯтоҳи занона (пинетки)	адад	9366	19669
23	Компютери тамғаи «Samsung» - комплект мишқа, клавиатура, монитор ва протсессор» (истифодашудаи таъмирталаб)	адад	1	525
24	Телефонҳои мобилии тамғаи «Redmi 10с»	адад	10	7875
25	Телефонҳои мобилии тамғаи «Redmi Not 11»	адад	10	8400
26	Қумури чилим	кутӣ	100	11025
27	Маснуоти атторӣ (туалетная вода)	адад	4	102
28	Флешкаи телефон	адад	1	18
29	Хокаи хлорӣ 25-фоиза	кг	192	1440
30	Маҳлули славина	кг	5	79
31	Канди навъи «Нота бум»	кутӣ	7	604
32	Канди навъи «Кракант»	кутӣ	1	124
33	Флешкор	адад	3	79
34	Мониторҳои тамғаи «LG» (истифодашуда)	адад	1	158
35	Мониторҳои тамғаи «HKC» (истифодашуда)	адад	1	105
36	Видеокамераи тамғаи «Дрон» (истифодашуда)	адад	1	2095
37	Фотоаппарати тамғаи «Никон» (истифодашуда)	адад	1	441
38	Фотоаппарати тамғаи «V-Geag» (истифодашуда)	адад	1	404
39	Видеокамераи тамғаи «DJI» (истифодашуда)	адад	1	2058
40	Фотоаппарати тамғаи «Canon» (истифодашуда)	адад	1	662
41	Клавиатура (истифодашуда)	адад	1	21
42	Мушаки компютер (истифодашуда)	адад	1	26
43	Гушкунак (наушник)	адад	129	203
44	Палос	метр	4	84
45	Телефонҳои мобилии «Redmi 8»	адад	1	420
46	Ҷарҳи автомашинаи боркашонӣ	адад	10	15750
47	Равғани мушарриқи автомашина	кг	25	525
48	Либосҳои варзишӣ, курта ва шимҳои гуногун	кг	495	37125
49	Машруботи спиритӣ гуногун	адад	4338	14641
50	Биринҷи навъи «Лазер»	кг	6857,38	41144
51	Шампун	адад	60	45
52	Мошинаи сартарошӣ (истифодашуда)	адад	1	38
53	Ҷойиниҳои электрии (истифодашуда)	адад	1	23
54	Таҷҳизот барои маҳсукии (истифодашуда)	адад	1	20
55	Пойафзоли мардона (крессовки) (истифодашуда)	ҷуфт	4	33
56	Пойафзоли занона (истифодашуда)	ҷуфт	3	25
57	Туфли занона (истифодашуда)	ҷуфт	4	33
58	Бастаночкаи кӯдакона (истифодашуда)	ҷуфт	3	25
59	Шими мардона (истифодашуда)	адад	2	17
60	Брижаи кӯдакона (истифодашуда)	адад	2	15
61	Собуни дастшӯй	адад	12	10
62	Шоткаи дандоншӯй	адад	10	20
63	Гулоб (духи)-и занона	адад	2	60
64	Нӯшокии спиритӣ навъи «Коняка»	адад	3	169
65	Сокунак (истифодашуда)	адад	1	56
66	Қолясқа (истифодашуда)	адад	1	275
67	Дрел	адад	1	98
68	Баргалка	адад	1	79
69	Лобзик	адад	1	79
70	Бампери автомашина	адад	1	98
71	Шланги оташхӯшкунӣ 20-метра	адад	3	117
72	Камера (дрон) (истифодашуда)	адад	1	984
73	Пойафзоли резинӣ (шлёпки)	кг	45	743
74	Телефонҳои гуногунтамаға истеҳсоли Ҷумҳурии Мардумии Чин (бе батарея, ки ҳолати истифодабариишан номалум мебошад)	адад	100	5625
75	Махсулоти ҷомашӯии тамғаи «Миф»	кг	2700	12150
76	Махсулоти қаннодӣ	кг	200	3300

Қабули дархостҳо барои иштирок кардан дар савдо ва ба қайд гирифтани иштирокунандагон аз рӯи нашр шудаи эълони мажбур дар Корхонаи воҳиди давлатӣ оид ба ташкили фурӯши амволи давлатии Кумитаи давлатии сармоягузори ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо нишонии шаҳри Душанбе, кӯчаи Токрон - 21, оид ба музоядаи 2-юми «Маҷмаи амвол» оғоз ёфта ва як соат пеш аз саршавии музояда анҷом мебад.

Ҷойи баргузориш музояда - ш. Душанбе, кӯчаи Токрон - 21, тел: 221-73-74.

330X: Корхонаи воҳиди давлатӣ оид ба ташкили фурӯши амволи давлатӣ иттилоот медиҳад, ки дар рӯзномаи «Садои мардум» (№129 (4712)) аз 30-юми октябри соли 2023 (музоядаи №5) амволҳои ҶСҚ «Фонобонк» тахти рақами тартибии 22, 28 ва 41 савҳан ба савдои музоядавӣ бароварда шудаанд ва ин иншооти зикргардида ғуруҳта шудаанд.

ЭЪЛОН!

ҶДММ «Тоҷикистони Осмонбӯс» РМА 040045025, воқеъ дар ноҳияи Синои шаҳри Душанбе сармояи оғинамашавро аз 23299000 (бисту се миллиону дусадду наваду нӯҳ ҳазор) сомони то 1164950 (як миллиону яксаду шасту чор ҳазору нӯхсаду панҷоҳ) сомонӣ кам менамояд.

ЭЪТИБОР НАДОРАД

✓ Мошинаҳои гӯшудаи назароти ҳазинавӣ - фискалии тамғаи «ОКА 102Ф» (тахти №121737) ва «ОКА ТФ» (тахти №39348) -и марғози ҳуқорворӣ, мутааллиқ ба соҳибкории инфиродӣ Сафарзода Умед (РМА 056096363), эътибор надорад.

✓ Шиносномаи техникӣи гӯшудаи ҳонаи истиқомати №9991, ки онро ҚОББТ-и шаҳри Душанбе 3-юми июни соли 1996 бо суроғаи хонаи Шоҳмансур, кӯчаи У. Зоконӣ, бинои 20/24, ҳуҷраи 4 ба Вознесенская Таисия Леонидовна додааст, эътибор надорад.

✓ Шаҳодатномаи гӯшудаи ҳуқуқ ба мерос аз рӯи қонун бо силсилаи ДШ №1276443-д тахти феҳрасти №4М-348, ки онро Идораи нотариалии давлатии ноҳияи Исмоили Сомонии шаҳри Душанбе 11 -уми ноябри соли 2021 бо суроғаи шаҳри Душанбе, ноҳияи Исмоили Сомонӣ, хиббони Рудавӣ, ҳонаи 70, ҳуҷраи 37 ба Гулова Любовь Александровна додааст, эътибор надорад.

✓ Шаҳодатномаи гӯшудаи бо шартҳои махсуси соҳибкории инфиродӣ бо РММ 31